

P
O
R
A
D
C
A

12

2022
27. ročník

KONKURZ
AREŠTRUKTURALIZÁCIA
zákon s komentárom

Prípravujeme do 13/2022

■ Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov

s komentárom

Vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome je povinný na svoje náklady byt a nebytový priestor v dome udržiavať v stave spôsobilom na riadne užívanie. Znamená to, že musí najmä včas zabezpečovať údržbu a opravy. Je povinný konať tak, aby pri užívaní, udržiavaní, zmenách, pri prenajatí bytu alebo nebytového priestoru v dome, prípadne jeho časti a pri inom nakladaní s nimi nerušil a neohrozoval ostatných vo výkone ich vlastníckych, spoluvlastníckych a spoluúžívacích práv.

Vlastník je povinný odstrániť chyby a poškodenia, ktoré na iných bytoch alebo nebytových priestoroch v dome, alebo na spoločných častiach domu, alebo spoločných zariadeniach domu, alebo príslušenstve spôsobil sám alebo osoby, ktoré tento priestor užívajú. Vlastník je povinný umožniť na požiadanie na nevyhnutný čas a v nevyhnutnej miere vstup do bytu alebo nebytového priestoru zástupcovi spoločenstva, správcovi a osobe oprávnenej vykonávať opravu a údržbu, ak niekto z nich chce vykonať obhliadky alebo opravy, ak opravu nezabezpečí sám alebo ak ide o opravu spoločných častí domu alebo spoločných zariadení domu prístupných z jeho bytu, alebo montáž a údržbu zariadení na meranie spotreby tepla a vody v byte a nebytovom priestore a odpočet nameraných hodnôt. Ak vlastník neumožní na požiadanie vstup do bytu, zodpovedá za škody vzniknuté takýmto konaním.

PORADCA

2022/12 – 27. ročník

legislatíva

L

■ Zákon o konkurze a reštrukturalizácii

s komentárom 7

ING. TIBOR TRIZULIAK

- regulácia elektronických komunikácií
- konanie s odbornou starostlivosťou
- zabezpečovacie právo
- spriaznená osoba
- bežné právne úkony
- register úpadcov
- konkurz
- reštrukturalizácia
- úpadca • dlžník • správca • veriteľ
- konkurzné konanie

V ročníku 2022 a 2023 pripravujeme

■ Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov s komentárom

■ Zákon o riešení hroziaceho úpadku s komentárom

■ Zákon o finančnej kontrole a audite s komentárom

■ Zákon o BOZP s komentárom

■ Zákon o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní s komentárom

■ Zákon o dani z príjmov s komentárom

■ Zákon o dani z pridanej hodnoty s komentárom

obsah

Legislatíva

7 Zákon o konkurze a reštrukturalizácii s komentárom

ING. TIBOR TRIZULIAK

V súlade so základnými cieľmi smernice sa zavádza nová právna úprava riešenia situácie podnikateľa, ktorému hrozí úpadok z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti, v preventívnom konaní, ktoré predstavuje účinný nástroj na včasné riešenie situácie dlžníka tak, aby mohol pokračovať vo svojej činnosti a zachovať svoju životaschopnosť, a najmä predísť úpadku a následnému konkurzu. Preventívnym konaním sa rozumie verejná preventívna reštrukturalizácia alebo neverejná preventívna reštrukturalizácia. Základným cieľom zákona je poskytnúť dlžníkom dostatočný priestor na účinnú, efektívnu, rýchlu a transparentnú preventívnu reštrukturalizáciu v počiatočnom štádiu, kedy úpadok „hrozí“, a zabrániť tak úpadku dlžníka a riešeniu jeho situácie niektorým z insolvenčných konaní, čím by sa súčasne malo zabrániť strate pracovných miest a strate know-how. Na dosiahnutie tohto účelu sa upravuje aj inštitút tzv. dočasnej ochrany,

ktorý reálne poskytuje časový priestor pre účinnú reštrukturalizáciu a dosiahnutie cieľa, ktorý je verejnou preventívnou reštrukturalizáciou sledovaný, pričom súčasne dochádza k zrušeniu dočasnej ochrany upravenej zákonom o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach. Riešenie hroziaceho úpadku prostredníctvom preventívneho konania sa umožňuje len v prípade dlžníka, ktorý je právnickou osobou, a z preventívnej reštrukturalizácie sú vylúčené subjekty, ktorých riešenie úpadku nie je možné konaniami podľa zákona. Okrem uvedeného zákon upravuje aj tzv. nástroje včasného varovania, ktoré majú slúžiť k včasnému upozorneniu podnikateľa, že je nutné prijatie potrebných a vhodných opatrení smerujúcich k odvráteniu hroziaceho úpadku alebo úpadku.

Nová právna úprava rieši aj požiadavku zvýšených požiadaviek na odbornosť a nezávislosť správcov tým, že zavádza špeciálnu správcovskú skúšku pre správcov, ktorí budú môcť byť ustanovení do obzvlášť náročných konkurzných či reštrukturalizačných konaní.

Novinky Vydavateľstva PORADCA

Objednávajte alebo predplaťte si telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300,
poradca@poradca.sk, e-shop www.poradca.sk, posielame poštou alebo kuriérom

zo Zbierky zákonov

Prehľad nových predpisov a zmien v legislatíve.

Dane

Finančná kontrola a audit

Zákon č. 39/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

27. 2. 2022

Zákon

- Dňom účinnosti predlžuje termín, v ktorom malo finančné riaditeľstvo na svojom webovom sídle zverejniť aktualizovaný zoznam daňových subjektov, ktorým bol určený index daňovej spoľahlivosti, z 30. 6. 2022 na 30. 9. 2022 a termín, v ktorom mal daňový úrad daňovým subjektom, ktorým bolo doručené oznámenie o osobitných daňových režimoch, zaslať oznámenie o indexe daňovej spoľahlivosti z 28. 2. 2022 na 30. 6. 2022.
- Počnúc 1. 3. 2022 dochádza v citovanej právnej norme i k ďalším zmenám týkajúcim sa pôsobnosti ministerstva financií, úradu vládného auditu, finančného riadenia, finančnej kontroly, základnej a administratívnej finančnej kontroly, finančnej kontroly na mieste, auditu, hodnotenia kvality vykonávania finančnej kontroly a auditu, výboru pre vnútorný audit a vládny audit, podmienok vymenovania vnútorného audítora a vládneho audítora, odborného vzdelávania, základných pravidiel finančnej kontroly a auditu, mlčanlivosti a pokút.
- Zároveň mení a dopĺňa niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov a zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kultúra

Podpora umenia

Zákon č. 41/2022 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 4. 2022

Právny predpis

- Stanovuje, že fond na podporu umenia môže ako podmienku poskytnutia dotácie určiť povinnosť žiadateľa písomne preukázať, že má na financovanie projektu, na ktorý sa finančné prostriedky požadujú, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných alebo iných zdrojov. V danom prípade ale potreba spolufinancovania sa na verejné vysoké školy nevzťahuje.

Ostatné

Register adries

Zákon č. 42/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 125/2015 Z. z. o registri adries a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej ná-

rodnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

1. 7. 2022

Právny predpis

- Upravuje doposiaľ platnú legislatívu v oblasti adresného bodu a geografickej osi ulice, registra, pôsobnosti citovaného zákona v Bratislave a Košiciach, ale aj niektorých ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Hospodárska mobilizácia

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 51/2022 Z. z., ktorým sa zrušuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 459/2021 Z. z. na vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhláseným núdzovým stavom na zabezpečenie riešenia ochorenia COVID-19

Účinnosť:

25. 2. 2022

Nariadením

- Ruší doposiaľ platné nariadenie vlády umožňujúce vykonanie pracovnej povinnosti podľa požiadaviek určených subjektov hospodárskej mobilizácie, ako i financovanie stanovených opatrení hospodárskej mobilizácie.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne poistenie

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 52/2022 Z. z., ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 131/2020 Z. z. o splatnosti poistného na sociálne poistenie v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

25. 2. 2022

Právny predpis

- Stanovuje, že poistné na sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo pokles príjmov z podnikania a z inej

samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac, za mesiac február 2022 je splatné najneskôr do 31. 6. 2025.

Právo

Verejné obstarávanie

Zákon č. 64/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony

Účinnosť:

9. 3. 2022

Zákon

- Mení doposiaľ platnú legislatívu zameranú nielen na konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred uzavretím zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, pred ukončením súťaže návrhov, pred zadанím zákazky na základe rámcovej dohody alebo pred ukončením postupu inovatívneho partnerstva, povinnosť kontrolovaného doručiť úradu písomné vyjadrenie k podaným námietkam a potrebnú dokumentáciu, zastavenie konania o preskúmaní úkonov kontrolovaného a vydanie rozhodnutia úradu pre verejné obstarávanie, ale aj finančné limity, pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty, povinnosti verejného obstarávateľa, evidenciu referencií, elektronickú platformu, centralizovanú činnosť vo verejnom obstarávaní, príležitostné spoločné obstarávanie, cezhraničné obstarávanie, zmeny zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania, odstúpenie od zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy, komunikácie, určenia lehôt, dôvernoscť informácií, konflikt záujmov, dokumentáciu, prípravné trhové konzultácie a predbežné zapojenie záujemcov a uchádzačov, osobné postavenie v rámci verejného obstarávania, finančné a ekonomické postavenie, technickú alebo odbornú spôsobilosť, určenie podmienok účasti na verejnom obstarávaní, jednotný európsky dokument, vyhodnotenie splnenia podmienok účasti, využitie subdodávateľov, súťažné podklady, kritériá na vyhodnotenie ponúk, zábezpeku, variantné riešenia, predkladanie ponúk, komisiu, otváranie ponúk, elektronickú aukciu, postup pri vy-

hodnotení ponúk, uzavretie zmluvy, zrušenie verejného obstarávania, dynamický nákupný systém, povinnosti uverejniť informácie a dokumenty v profile, uverejňovanie oznámení, verejnú súťaž, priame rokovacie konanie, priame rokovacie konanie, pravidlá pre nadlimitné zákazky na sociálne a iné osobitné služby, zadávanie podlimitných zákaziek, zjednodušený postup pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby, zjednodušený postup pre zákazky na sociálne a iné osobitné služby, bežný postup pre podlimitné zákazky, priame rokovacie konanie, zadávanie zákaziek s nízkymi hodnotami, zadávanie podlimitných koncesíí, súťaž návrhov, úrad pre verejné obstarávanie a jeho pôsobnosť, povinnosti úradu voči Európskej komisii, žiadosť o zápis do zoznamu hospodárskych subjektov, zmena údajov v ňom, vyčiarknutie zo zoznamu hospodárskych subjektov, zoznam elektronických prostriedkov, žiadosť o nápravu a vybavenie tejto žiadosti, dohľad nad verejným obstarávaním, konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného, námietky, začatie konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného, kauciu, zastavenie konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného, rozhodnutie, náhradu trov konania, preskúmanie právoplatného rozhodnutia úradu, návrh na určenie neplatnosti zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, správne delikty a odborného garanta na verejné obstarávanie.

- Uvedená právna norma zároveň mení aj niektoré ustanovenia zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 395/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Financie

Investičná pomoc

Zákon č. 65/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých

mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

15. 3. 2022

Právny predpis

- Priniesol rad zmien do v súčasnosti platného zákona v oblasti stanovenia podmienok na poskytnutie investičnej pomoci na podporu realizácie investičného zámeru v priemyselnej výrobe kombinovanej s technologickým centrom a postup uplatňovania investičnej pomoci v závislosti na mimoriadnu situáciu spôsobenú šírením ochorenia COVID-19.
- Táto právna norma zároveň od 9. 3. 2022 mení ustanovenie zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov súvisiace s uplatňovaním daňového bonusu.

Životné prostredie

Environmentálny fond

Zákon č. 66/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Účinnosť:

15. 3. 2022

Zákon

- Priniesol rad zmien do doposiaľ platnej legislatívy s orientáciou na správu a orgány Environmentálneho fondu, poskytovanie prostriedkov fondu a spôsob ich použitia, dotáciu na projekt a kompenzáciu financovanú z výnosov získaných z dražieb kvôt, poskytovanie prostriedkov fondu na dosiahnutie cieľov stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky, financovanie riešení na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie, dotácie z príjmov z poplatkov za uloženie odpadov, dotáciu na podporné programové aktivity, dotáciu na zefektívnenie odhaľovania environmentálnej trestnej činnosti a výkonu štátneho dozoru vo oblasti starostlivosti o životné prostredie,

hospodárenie s prostriedkami fondu, podmienky podpory, postup poskytovania podpory, zmluvu a kontrolu.

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť

Zákon č. 67/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Účinnosť:

15. 3. 2022

Právny predpis

- Mení a dopĺňa ustanovenia doposiaľ platného zákona v oblasti prevádzkovania zdravotníckych zariadení, zdravotníckych pracovníkov, dočasnej odbornej stáže, odbornej spôsobilosti, ovládania štátneho jazyka, uznávania dokladov o špecializácii, vrátane uznávania certifikátov a používania profesijných titulov, ďalšieho vzdelávania zdravotníckeho pracovníka, podmienok akreditácie, osvedčenia o akreditácii a povinnosti vzdelávacej ustanovizne, vydávania diplomov o špecializácii, certifikátov, potvrdení a osvedčení, spôsobov ukončovania ďalšieho vzdelávania a udeľovania pokút.
- Svojim znením odo dňa účinnosti citovaného zákona sa menia aj niektoré ustanovenia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej

starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. S účinnosťou od 1. 4. 2022 sa menia ustanovenia zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Školstvo

Pedagogická dokumentácia

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 68/2022 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2022 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii

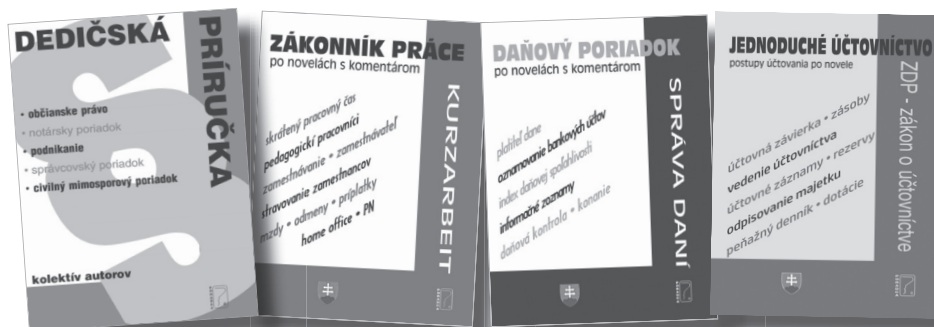
Účinnosť:

15. 3. 2022

Vyhláška

- Rieši problematiku pedagogickej dokumentácie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vedenie pedagogickej a ďalšej dokumentácie. Svojim znením ruší aj podmienku, v zmysle ktorej návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami musí obsahovať do 31. decembra 2024 aj písomné vyjadrenie ku školskej integrácii.

Odborné tematické publikácie 2022

Objednávajúte alebo predplaťte si telefonicky: 041/56 52 871, 879, 0915 033300,
poradca@poradca.sk, e-shop www.poradca.sk, posielame poštou alebo kuriérom

Zákon o konkurze a reštrukturalizácii

ZÁKON č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii
s komentárom (Ing. Tibor Trizuliak)

Novelou zákona dochádza k zmene reštrukturalizácie v tom zmysle, že táto bude určená len na riešenie úpadku dlžníka a vyníma sa z procesov riešenia hroziaceho úpadku. Opätovne sa do konkurznej legislatívy vracia povinnosť pre dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu pre platobnú neschopnosť, pričom sa upravuje aj domnienka platobnej schopnosti a zjednodušujú sa pravidlá pre možnosť veriteľa iniciovať konkurzné konanie v prípadoch, kedy možno predpokladať úpadok dlžníka, vo vzťahu k veriteľom sa explicitne zakotvuje pravidlo priority a pari passu, virtualizuje sa zoznam veriteľov a zjednodušujú sa procesy súvisiace s prihlasovaním pohľadávok. V súlade s požiadavkami smernice s cieľom odstrániť prekážky na ďalšie podnikanie sa výslovne zavádza možnosť dlžníka, ktorý bol oddĺžený, pokračovať vo výkone podnikateľskej činnosti alebo získať živnosť. Súčasne dochádza k potrebným zmenám pri úprave súdnych poplatkov v týchto konaniach. Je potrebné uviesť, že akékoľvek iné návrhy, oznámenia alebo žiadosti adresované súdu v preventívnom konaní sú oslobodené od úhrady súdneho poplatku, pokiaľ nie sú spoplatnené v súvislosti s iným konaním. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že zákonom dochádza v súlade s požiadavkami smernice na špecializáciu súdnych orgánov aj k zavedeniu kauzálnej príslušnosti súdov v prípadoch obzvlášť náročných konkurzných, reštrukturalizačných a preventívnych konaní.

Úvod

Zákon upravuje právnu úpravu úpadku, ktorá zohľadňuje osobitosti slovenského právneho, ekonomického a podnikateľského prostredia a rieši problematické otázky v tejto oblasti. Zásady a princípy pre vypracovanie tohto zákona vychádzali z legislatívneho zámeru zákona o úpadku.

Predchádzajúca legislatíva upravujúca usporiadanie majetkových pomerov dlžníka v úpadku bola značne nevyhovujúca. Stav nespokojnosti s existujúcimi koncepcijnými riešeniami, štruktúrou, zrozumiteľnosťou a koherentnosťou predchádzajúcej legislatívy vyvolal potrebu jej novej úpravy. Jednotlivé jurisdikcie sveta je možné podľa vplyvu legislatívy na systém riešenia úpadku rozdeliť do viacerých kategórií, od výrazne pro-dlžníckych až po výrazne pro-veriteľské právne úpravy. Napriek tomu, že samotné rozdelenie insolvenčných systémov na pro-veriteľské a pro-dlžnícke je v mnohých ohľadoch rozporuplné a ťažko rozlíšiteľné (napr. mnohé opatrenia, ktoré sa na prvý pohľad javia byť na prospech veriteľa, sú v skutočnosti na prospech dlžníka), základný pro-veriteľský smer umožňuje veriteľom účinne sa chrániť pred dôsledkami úpadku dlžníka a potlačiť zásahy zákona do komerčného postavenia strán pred úpadkom na rozumnú mieru. Predvídateľnosťou a zvýšenou mierou právnej istoty stimuluje obeh kapitálu a zlacňuje cenu peňazí.

Tento smer bol reprezentovaný najmä Veľkou Britániou a krajinami.

Rakúska úprava bola veľmi podobná slovenskej úprave, ktorá sa v praxi neosvedčila. Postavenie veriteľov v prípade úpadku dlžníka bola pred schválením tohto zákona v Slovenskej republike veľmi slabé. Berúc do úvahy samotnú dĺžku konkurzného konania bolo vymáhanie pohľadávok prostredníctvom konkurzu značne neefektívne. Rozsah uspokojenia pohľadávok nezabezpečených veriteľov bol veľmi obmedzený, zabezpečeným veriteľom sa málokedy podarilo cez konkurz uspokojiť viac než 5 % až 10 % zo svojej pohľadávky voči úpadcovi. Aktívna účasť veriteľov v priebehu konkurzu a počet reálnych prípadov úspešného vyrovnania boli zanedbateľné. Z uvedených dôvodov zvyčajne veritelia pristupovali ku konkurzu najmä za účelom oficiálneho odpísania nevymožiteľných pohľadávok.

Právna úprava zákona č. 7/2005 Z. z. upravujúca riešenie insolvencie sa pridrža pro-veriteľský

orientovaného smeru, aj keď; samozrejme, dlžník neostáva bez akejkoľvek ochrany. Zároveň sa ustanovila možnosť vykonania reštrukturalizácie. Reforma sa snažila stimulovať podnikateľov, aby siahli po reštrukturalizácii ako preferovanej forme riešenia situácie podniku v ťažkostiach, a to najmä odstránením niektorých koncepcijných obmedzení, ktoré boli v minulosti uplatňované pri úprave vyrovnania.

Medzi ciele právnej úpravy patrí zamedzenie straty hodnoty majetku úpadku v období bezprostredne pred začatím konania a počas konania; zabezpečenie zrýchlenia konania a prijatie opatrení, ktoré stimulujú dotknuté strany urýchlene konať a v konaní postupovať pro-aktívne:

- naznačenie východísk pre neformálne reštrukturalizácie, ktoré by predstavovali alternatívy formálneho konania pred súdom; zvýšenie štandardov zodpovednosti všetkých strán zúčastnených v konaní, najmä však správcov,
- zabezpečenie konzistencie cieľov reformy konkurzného práva s právom zabezpečenia záväzkov a koherentnosti celej právnej úpravy,
- odstránenie alebo prinajmenšom zúženie priestoru pre korupciu a odstránenie doterajšej absencie medzinárodného práva súkromného a procesného v oblasti konkurzu.

Účelom zákona o konkurze a reštrukturalizácii je umožniť kolektívne uspokojenie veriteľov dlžníka, ktorý je v úpadku, a to speščením jeho majetku alebo vyriešením jeho majetkových pomerov iným spôsobom prijateľným pre veriteľov, v každom prípade však tak, aby bola miera uspokojenia veriteľov pokiaľ možno čo najväčšia.

Novela zákona schválená 16. 3. 2022, nadobudne účinnosť 17. júla 2022

Vládny návrh zákona o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol predložený v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiac jún až december 2021. Predloženým návrhom zákona dochádza k transpozícii Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1023 z 20. júna 2019 o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, o oddĺžení a diskvalifikácii a o opatreniach na zvýšenie účinnosti reštrukturalizačných, konkurzných a oddľžovacích konaní a o zmene smernice (EÚ) 2017/1132 (Smernica o reštrukturalizácii a insolvencii) do právneho poriadku Slovenskej republiky.

V súlade so základnými cieľmi smernice sa zavádza nová právna úprava riešenia situácie podnikateľa, ktorému hrozí úpadok z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti, v preventívnom konaní, ktoré predstavuje účinný nástroj na včasné riešenie situácie dlžníka tak, aby mohol pokračovať vo svojej činnosti a zachovať svoju životaschopnosť, a najmä predísť úpadku a následnému konkurzu. Preventívnym konaním sa rozumie verejná preventívna reštrukturalizácia alebo neverejná preventívna reštrukturalizácia. Základným cieľom zákona je preto poskytnúť dlžníkom dostatočný priestor na účinnú, efektívnu, rýchlu a transparentnú preventívnu reštrukturalizáciu v počiatočnom štádiu, kedy úpadok „hrozí“, a zabrániť tak úpadku dlžníka a riešeniu jeho situácie niektorým z insolvenčných konaní, čím by sa súčasne malo zabrániť strate pracovných miest a strate know-how, mala by sa maximalizovať celková hodnota pre veriteľov v porovnaní s tým, čo by získali v prípadnom konkurze, ako aj zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov. Na dosiahnutie tohto účelu sa upravuje aj inštitút tzv. dočasnej ochrany, ktorý reálne poskytuje časový priestor pre účinnú reštrukturalizáciu a dosiahnutie cieľa, ktorý je verejnou preventívnou reštrukturalizáciou sledovaný, pričom súčasne dochádza k zrušeniu dočasnej ochrany upravenej zákonom č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Riešenie hroziaceho úpadku prostredníctvom preventívneho konania sa umožňuje len v prípade dlžníka, ktorý je právnickou osobou, a z preventívnej reštrukturalizácie sú vylúčené subjekty, ktorých riešenie úpadku nie je možné konaniami podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okrem uvedeného zákon upravuje aj tzv. nástroje včasného varovania, ktoré majú slúžiť k včasnému upozorneniu podnikateľa, že je nutné prijatie potrebných a vhodných opatrení smerujúcich k odvráteniu hroziaceho úpadku alebo úpadku.

Nová právna úprava rieši aj požiadavku zvýšených požiadaviek na odbornosť a nezávislosť správovcov tým, že zavádza špeciálnu správovskú skúšku pre správcov, ktorí budú môcť byť ustanovení do obzvlášť náročných konkurzných či reštrukturalizačných konaní, pričom títo správcovia budú vykonávať funkciu aj v tzv. preventívnych konaniach. Transparentný a nezávislý výber odborníkov pre vykonávanie tejto špecifickej správovskej

činnosti má byť zabezpečený prostredníctvom špeciálnej komisie, ktorej členov z radov odborníkov má menovať minister spravodlivosti, ktorá bude mať ustanovené postupy činnosti a výberu týchto správcov tak, aby bol zabezpečený výber len tých uchádzačov, ktorí svojimi odbornými vedomosťami, zručnosťami, skúsenosťami a zodpovedným prístupom boli garanciou odborného, nezávislého a zákonného výkonu funkcie v obzvlášť náročných konkurzných či reštrukturalizačných konaní a aj v preventívnych konaniach. K transparentnosti výberu tzv. špeciálnych správcov má prispieť aj zverejnenie zvukového záznamu z tejto špeciálnej správovskej skúšky. Práve v súvislosti s právnou úpravou týkajúcou sa výkonu správovskej činnosti tzv. špeciálnym správcom dochádza k potrebným zmenám v zákone č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákone č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a rovnako k zmenám v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (zmena spôsobu výpočtu a úhrady ročného poplatku správcu, vrátane jeho zvýšenia, zavedenie nového správneho poplatku za vykonanie špeciálnej správovskej skúšky), pričom súčasne dochádza aj k zmenám v niektorých z týchto predpisov, ktorých potreba zavedenia vyplývala z aplikačnej praxe.

V súlade so základnými cieľmi smernice právnou úpravou dochádza aj k úprave zákona č. 7/2005 Z. z., Obchodného zákonníka (zmena právnej úpravy spoločnosti v kríze a iné zmeny), zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pričom právna úprava reflektuje aj na vzniknuté aplikačné problémy.

V súvislosti so zákonom dochádza aj k zmene reštrukturalizácie podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. v tom zmysle, že táto bude určená len na riešenie úpadku dlžníka a vyníma sa z procesov riešenia hroziaceho úpadku. Opätovne sa do konkurznej legislatívy vracia povinnosť pre dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu pre platobnú neschopnosť, pričom sa upravuje aj domnienka platobnej schopnosti a zjednodušujú sa pravidlá pre možnosť veriteľa iniciovať konkurzné konanie v prípadoch, keď možno predpokladať úpadok dlžníka, vo vzťahu k veriteľom, sa explicitne za-

kovtuje pravidlo priority a *pari passu*, virtualizuje sa zoznam veriteľov a zjednodušujú sa procesy súvisiace s prihlasovaním pohľadávok. V súlade s požiadavkami smernice s cieľom odstrániť prekážky na ďalšie podnikanie sa výslovne zavádza možnosť dlžníka, ktorý bol oddĺžený, pokračovať vo výkone podnikateľskej činnosti alebo získať živnosť. Súčasne dochádza k potrebným zmenám pri úprave súdnych poplatkov v týchto konaniach. Je potrebné uviesť, že akékoľvek iné návrhy, oznámenia alebo žiadosti adresované súdu v preventívnom konaní sú oslobodené od úhrady súdneho poplatku, pokiaľ nie sú splatnené v súvislosti s iným konaním.

V neposlednom rade je potrebné uviesť, že zákonom dochádza v súlade s požiadavkami smernice na špecializáciu súdnych orgánov aj k zavedeniu kauzálnej príslušnosti súdov v prípadoch obzvlášť náročných konkurzných, reštrukturalizačných a preventívnych konaní. Určenie kauzálnej príslušnosti súdov vychádza z analýz a odporúčaní subjektu vybraného Európskou komisiou v rámci Programu pre podporu štruktúrnych reforiem, ktoré vychádzali z počtu reštrukturalizácií a konkurzov v období rokov 2011 až 2020 a z počtu dlžníkov v členení podľa veľkosti podniku, a to podľa jednotlivých konkurzných súdov. Na základe uvedených analýz vyššie uvedený subjekt odporúčal upraviť kauzálnu príslušnosť „špecializovaných“ súdov, ktoré by sa mali venovať tejto špecifickej agende. Podľa týchto analýz v závislosti od rozdelenia okresov na základe geografického rozloženia a priradenia váh dôležitosti skúmaných atribútov (počet konaní otvorených viac ako 5 rokov, počet sudcov, stabilita súdov, počet vyšších súdnych úradníkov, percentuálny podiel podnikov v kraji, vzdialenosť z okresných miest) mali najvyššie skóre práve vybrané okresné sudy, ktoré sa zavádzajú ako kauzálne príslušné pre tieto konania.

Účinnosť predkladaného zákona sa zavádza od 1. mája 2022 vo vzťahu k ustanoveniam, ktoré sú nevyhnutne potrebné na to, aby bolo možné v dostatočnom časovom predstihu zabezpečiť naplnenie oddielu špeciálnych správcov v zozname správcov, a aby bolo možné následne týchto správcov ustanoviť do funkcie v príslušných konaniach. Účinnosť čl. I, čl. II, čl. III, čl. IV, čl. V bodov 1 až 3, 5 a 6, čl. VII, čl. VIII a čl. IX bodov 1 až 10, 15 až 28, 30 až 49, § 51 v bode 51 a bod 52 sa zavádza od 17. júla 2022, a to vzhľadom transpozičnú lehotu a v súhladom na dostatočnú legisvakačnú dobu.

V súlade so základnými cieľmi smernice sa zavádza nová právna úprava riešenia situácie pod-

nikateľa, ktorému hrozí úpadok, v preventívnom konaní, ktorým sa rozumie verejná preventívna reštrukturalizácia alebo neverejná preventívna reštrukturalizácia. Základným cieľom zákona je preto poskytnúť dlžníkom dostatočný priestor na účinnú, efektívnu, rýchlu a transparentnú preventívnu reštrukturalizáciu v počiatočnom štádiu, kedy úpadok „hrozí“, a zabrániť tak úpadku dlžníka a riešeniu jeho situácie niektorým z insolvenčných konaní, čím by sa súčasne malo zabrániť strate pracovných miest a strate know-how, mala by sa maximalizovať celková hodnota pre veriteľov v porovnaní s tým, čo by získali v prípadnom konkurze, ako aj zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov. Na dosiahnutie tohto účelu sa upravuje aj inštitút tzv. dočasnej ochrany, ktorý reálne poskytuje časový priestor pre účinnú reštrukturalizáciu a dosiahnutie cieľa, ktorý je verejnou preventívnou reštrukturalizáciou sledovaný. Súčasne dochádza k zrušeniu dočasnej ochrany upravenej zákonom č. 421/2020 Z. z. o dočasnej ochrane podnikateľov vo finančných ťažkostiach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Riešenie hroziaceho úpadku prostredníctvom preventívneho konania sa umožňuje len v prípade dlžníka, ktorý je právnickou osobou, a z preventívnej reštrukturalizácie sú vylúčené subjekty, ktorých riešenie úpadku nie je možné konaniami podľa zákona č. 7/2005 Z. z. Okrem uvedeného zákon upravuje aj tzv. nástroje včasného varovania, ktoré majú slúžiť k včasnému upozorneniu podnikateľa, že je nutné prijatie potrebných a vhodných opatrení smerujúcich k odvráteniu hroziaceho úpadku alebo úpadku. V súlade so základnými cieľmi smernice a v súvislosti s právnou úpravou riešenia hroziaceho úpadku jedným z preventívnych konaní dochádza aj k úprave zákona č. 7/2005 Z. z., Obchodného zákonníka a zákona č. 71/1992 Zb. V tejto súvislosti dochádza k zmene reštrukturalizácie podľa ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. v tom zmysle, že táto bude určená len na riešenie úpadku dlžníka a výnimka sa z procesov riešenia hroziaceho úpadku. Opätovne sa do konkurznej legislatívy vracia povinnosť pre dlžníka podať návrh na vyhlásenie konkurzu pre platobnú neschopnosť, pričom sa zavádza nová domnienka platobnej schopnosti dlžníka, a zjednodušujú sa pravidlá pre možnosť veriteľa iniciovať konkurzné konanie v prípadoch, kedy možno predpokladať úpadok dlžníka, vo vzťahu k veriteľom sa explicitne zakotvuje pravidlo priority a *pari passu*, virtualizuje sa zoznam veriteľov a zjednodušujú sa procesy súvisiace s prihlasovaním pohľadávok. V súlade s požiadavkami

smernice s cieľom odstrániť prekážky na ďalšie podnikanie sa výslovne zavádza možnosť dlžníka, ktorý bol oddĺžený, pokračovať vo výkone podnikateľskej činnosti alebo získať živnosť. Súčasne dochádza k potrebným zmenám pri úprave súdnych poplatkov. Je potrebné uviesť, že akékoľvek iné návrhy, oznámenia alebo žiadosti adresované súdu v preventívnom konaní sú oslobodené od úhrady súdneho poplatku, pokiaľ nie sú spolplatnené v súvislosti s iným konaním. Nová právna úprava v zákone č. 8/2005 Z. z. rieši zvýšené požiadavky na odbornosť a nezávislosť správcov tým, že zavádza špeciálnu správckú skúšku pre správcov, ktorí budú môcť byť ustanovení do obzvlášť náročných konkurzných či reštrukturalizačných konaní, pričom títo správcovia budú vykonávať funkciu aj v tzv. preventívnych konaniach. Transparentný a nezávislý výber odborníkov pre vykonávanie tejto špecifickej správckej činnosti má byť zabezpečený prostredníctvom špeciálnej komisie, ktorej členov z radov odborníkov má menovať minister spravodlivosti, a ktorá bude mať ustanovené postupy činnosti a výberu týchto správcov tak, aby bol zabezpečený výber len tých uchádzačov, ktorí svojimi odbornými vedomosťami, zručnosťami, skúsenosťami a zodpovedným prístupom boli garanciou odborného, nezávislého a zákonného výkonu funkcie v obzvlášť náročných konkurzných či reštrukturalizačných konaniach, a aj v preventívnych konaniach. K transparentnosti výberu tzv. špeciálnych správcov má prispieť aj zverejnenie

zvukového záznamu z tejto špeciálnej správckej skúšky. Práve v súvislosti s navrhovanou právnou úpravou týkajúcou sa výkonu správckej činnosti tzv. špeciálnym správcom dochádza k potrebným zmenám v zákone č. 8/2005 Z. z., zákone č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a rovnako k zmenám v zákone č. 145/1995 Z. z., pričom súčasne dochádza aj k zmenám v niektorých z týchto predpisov, ktorých potreba zavedenia vyplynula z aplikačnej praxe. V súlade s odporúčaniami a znením smernice sa taktiež zavádza kauzálna príslušnosť súdov, ktoré majú riešiť obzvlášť náročné prípady konkurzných a reštrukturalizačných konaní, v Civilnom sporovom poriadku, pričom určenie kauzálnej príslušnosti súdov v prípade preventívnych konaní je obsiahnuté v čl. I návrhu zákona.

Poznámka redakcie!

Komentár k zákonu obsahuje znenie platné do 17. júla 2022 a následne aj znenie od 17. júla 2022. Zmeny zákona, ktoré prinesie od 17. júla 2022 ostatná novela zákona, sú v ustanoveniach vyznačené v rámci UPOZORNENIA! Novela zákona v čase zadania publikácie do tlače nebola publikovaná v Zbierke zákonov SR. Úplné znenie zákona po zverejnení zákona o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude uverejnené v Aktualizácii II 2022.

P R E H L Á D

Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii

PRVÁ ČASŤ	PREDMET ZÁKONA A ZÁKLADNÉ ZÁSADY	§ 1-10a	12
DRUHÁ ČASŤ	KONKURZ	§ 11-107c	32
TRETIA ČASŤ	REŠTRUKTURALIZÁCIA	§ 108-165	178
ŠTVRTÁ ČASŤ	ODDLŽENIE	§ 166-171d	225
PIATA ČASŤ	CEZHRANIČNÉ KONKURZY	§ 172-175	258
ŠIESTA ČASŤ	KONKURZ FINANČNÝCH INŠTITÚCIÍ A ZÁVEREČNÉ VYROVNANIE ZISKOV A STRÁT	§ 176-195e	261
SIEDMA ČASŤ	PROCESNÉ USTANOVENIA	§ 196-203a	279
ÔSMA ČASŤ	SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	§ 204-208	285
Príloha	ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE		296

ZÁKON č. 7/2005 Z. z.

o konkurze a reštrukturalizácii

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení

zákona č. 353/2005 Z. z., zákona č. 520/2005 Z. z., zákona č. 198/2007 Z. z., zákona č. 209/2007 Z. z., zákona č. 270/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 552/2008 Z. z., zákona č. 276/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 130/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 305/2013 Z. z., zákona č. 371/2014 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 117/2015 Z. z., zákona č. 282/2015 Z. z., zákona č. 389/2015 Z. z., zákona č. 390/2015 Z. z., zákona č. 437/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 291/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 377/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 373/2018 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z., zákona č. 312/2020 Z. z., zákona č. 343/2020 Z. z., zákona č. 421/2020 Z. z., zákona č. 72/2021 Z. z.

a zákona č. 454/2021 Z. z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

PREDMET ZÁKONA A ZÁKLADNÉ ZÁSADY

§ 1

Tento zákon upravuje riešenie úpadku dlžníka speňažením majetku dlžníka a kolektívnym uspokojením jeho veriteľov alebo postupným uspokojením veriteľov dlžníka spôsobom dohodnutým v reštrukturalizačnom pláne; zákon upravuje aj riešenie hroziaceho úpadku dlžníka a oddĺženie fyzickej osoby.

Komentár k § 1

Účelom zákona je usporiadať majetkové pomery dlžníka v prípade jeho úpadku, a to formou

Odkazy k textu sú uvedené na str. 292.

reštrukturalizácie jeho podniku alebo generálnou exekúciou jeho majetku. Spoločným znakom týchto foriem usporiadania majetkových pomerov dlžníka je uspokojenie veriteľov dlžníka v čo najvyššej miere a podľa možnosti v čo najkratšom čase.

Základný účel a cieľ zákona

Dá sa povedať, že základným cieľom a účelom zákona je ekonomické a právne vyriešenie majetkových problémov podnikateľov bez ohľadu, či ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu, pričom hrozí úpadok. **Rovnako však ide o riešenie situácie, ak je podnikateľ z pohľadu ekonomického už nefunkčný.**

Rozdiel medzi dvoma formami

Rozdeľujúcim znakom týchto foriem usporiadania majetkových pomerov dlžníka je hľadisko zachovania podniku dlžníka. V prípade reštrukturalizácie je zachovanie podniku dlžníka základným predpokladom úspechu reštrukturalizácie. Naproti tomu v konkurze ide spravidla o **rýchle ukončenie prevádzkovania podniku dlžníka**

a následný rozpredaj majetku dlžníka za účelom kolektívneho uspokojenia veriteľov dlžníka. I keď konkurz – tak ako je upravený zákonom – predpokladá rýchlu likvidáciu podniku dlžníka, ponúka aj riešenie na zachovanie tohto podniku, avšak len v prípadoch, ak to prinesie pre veriteľov vyššiu mieru ich uspokojenia ako v prípade konkurzu s čisto likvidačným charakterom.

Konkurz je **právom upravené riešenie úpadku dlžníka a reštrukturalizácia** je právom upravené riešenie úpadku, ale aj hroziaceho úpadku dlžníka.

Zánik spoločnosti podľa Obchodného zákonníka

Ukončením konkurzného konania z dôvodu nedostatku majetku alebo ukončením konkurzu, okrem zrušenia konkurzu z dôvodu, že tu **nie sú predpoklady pre konkurz**, dochádza k zrušeniu spoločnosti. V prípade tohto spôsobu zrušenia spoločnosti súd bez zbytočného odkladu vymaže spoločnosť z obchodného registra.

Vykonávací predpis

Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky **č. 655/2005 Z. z.**, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 204 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ustanovuje dôležité ustanovenia týkajúce sa konkurzu a reštrukturalizácie.

Táto vyhláška upravuje

- podrobnosti o obsahových náležitostiach zoznamu dlžníkovho (úpadcovho) majetku (zoznam majetku) a zoznamu dlžníkových (úpadcových) záväzkov (zoznam záväzkov) a podrobnosti o iných zoznamoch, prehľadoch a prílohách,
- výšku preddavku na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu, výšku preddavku na úhradu nákladov konkurzu a výšku nákladov rozhodujúcu na posúdenie, či možno konkurzné konanie zastaviť pre nedostatok majetku,
- podrobnosti o výške, druhu a spôsobe určenia odmeny a úhrade výdavkov predbežného správcu vrátane paušálnych náhrad za výdavky predbežného správcu a podrobnosti o výške a spôsobe určenia odmeny správcu v konkurze, v reštrukturalizácii a v konaniach

o oddĺžení vrátane paušálnych náhrad za nevyhnutné výdavky spojené s vedením konania,

- vzory tlačív na podávanie prihlášok, vzory tlačív na popieranie pohľadávok, vzory tlačív na podávanie námietok poradia pohľadávok proti podstate, ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach a vedení zoznamu pohľadávok a ďalšie podrobnosti o oznamovaní údajov zapisovaných do zoznamu pohľadávok súdu,
- ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach súpisu,
- ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach evidencie o pohľadávkach proti podstate a ich priradovaní a rozpočítavaní medzi súpisové zložky majetku,
- ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach evidencie o pohľadávkach z prevádzkovania podniku a ich priradovaní a rozpočítavaní medzi súpisové zložky majetku,
- ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach rozvrhu výťažku,
- čo sa rozumie majetkom väčšej hodnoty, nehnuteľnosťou väčšej hodnoty, nehnuteľnosťou menšej hodnoty a kto sa považuje za drobného veriteľa,
- podrobnosti o procesoch speňažovania majetku počas konkurzu.

Elektronická podoba príloh tejto vyhlášky a elektronická podoba formulárov na podávanie návrhov podľa prvého oddielu desiatej hlavy druhej časti zákona a štvrtej časti zákona **sa zverejní na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.**

Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

V § 1 sa slová „riešenie hroziaceho úpadku dlžníka“ nahrádzajú slovami „**hroziaci úpadok, povinnosti súvisiace s hroziacim úpadkom dlžníka**“.

Dochádza k zmene právnej úpravy týkajúcej sa hroziaceho úpadku v zmysle, že zákon definuje hroziaci úpadok. Riešenie hroziaceho úpadku v dôsledku hroziacej platobnej neschopnosti je predmetom zákona o riešení hroziaceho úpadku.

Jedna z náročných úloh pre právnu teóriu je zaeťfinovanie hroziaceho úpadku. Náročnosť spočíva najmä v tom, že väčšina čiastkových predpokladov spočíva v ekonomických základoch, pričom niektoré z nich nemusia byť viditeľ-

ne ani tretími osobami a dokonca ani samotným podnikateľom. V právnej praxi sa ustálilo niekoľko modelov predikovania úpadku, pričom najznámejší z nich je zrejme „Altmanovo Z-score“. Poňatie niektorého z týchto modelov do právnej úpravy pevne však nie je adekvátne, keďže aj keď predikujú hrozíaci úpadok s vysokou pravdepodobnosťou, nie sú použiteľné všeobecne t. j. pre všetky typy hospodárskej činnosti. Pojem hroziaceho úpadku teda nie je definovaný exaktne. Právna úprava sa upína k vymedzeniu hroziaceho úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti. Tým sa rozumie stav, kedy dlžníkovi s prihliadnutím na všetky okolnosti hrozí, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť. Ak dlžníkovi hrozí platobná neschopnosť, je oprávnený využiť na riešenie svojej situácie preventívne konanie upravené osobitným zákonom alebo využiť aj iné opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku za súčasného splnenia všeobecných povinností, ktoré mu zákon v súvislosti s hroziacim úpadkom ukladá. Je potrebné uviesť, že zákon síce nadväzuje hroziacu platobnú neschopnosť na obdobie 12 kalendárnych mesiacov, čo však nevylučuje proaktívne konanie dlžníka aj pred týmto obdobím tak, aby svoju situáciu mohol riešiť včas za použitia dostupných nástrojov. V záseade sa predpokladá aktívna spolupráca medzi dlžníkom a veriteľmi na účely vyriešenia situácie, ktorá môže viesť či už k hroziacemu úpadku dlžníka alebo priamo k úpadku dlžníka.

Na zefektívnenie rámcov preventívnych pravidiel pri hroziacom úpadku sú potrebné cielennejšie pravidlá týkajúce sa povinností štatutárnych orgánov dlžníka vo vzťahu k hrozbe úpadku a jeho platobnej neschopnosti. Okrem povinností štatutárnych orgánov v zmysle Obchodného zákonníka, vrátane konania s odbornou starostlivosťou, sa zdôrazňujú aj ďalšie povinnosti späté s nielen s hroziacim úpadkom tak, aby ich plnenie prispelo k včasnému riešeniu situácie dlžníka spojenej s jeho hroziacim úpadkom, resp. k zisteniu, že dlžníkovi hrozíaci úpadok hrozí.

Jednou zo skutočností signalizujúcich hrozíaci úpadok dlžníka je evidovanie dlžníka v zozname dlžníkov zdravotnej poisťovne alebo v zozname fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým Sociálna poisťovňa eviduje pohľadávky, prípadne v zozname daňových dlžníkov. V prípade zistenia existencie takejto evidencie dlžníka je dlžník povinný posúdiť, či mu úpadok hrozí. Existencia iných skutočností, v dôsledku ktorých môže hrozit dlžníkovi úpadok, je samozrejme na posúdení sa-

motného dlžníka v rámci plnenia jeho povinnosti sústavne sledovať svoju finančnú situáciu a povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Dlžník je povinný posudzovať, či mu úpadok hrozí, pričom ak nemá dostatok odborných vedomostí alebo skúseností na toto posúdenie, vrátane posúdenia prijatia vhodných opatrení na odstránenie hroziaceho úpadku, je štatutárny orgán dlžníka povinný vyhľadať pomoc odborníka. V tomto prípade sa odborníkom rozumie akákoľvek iná osoba, ktorá má dostatočné odborné vedomosti alebo skúsenosti na to, aby bola spôsobilá posúdiť, či dlžníkovi úpadok hrozí.

Explicitne sa upravuje povinnosť dlžníka sústavne sledovať svoju finančnú situáciu tak, aby mohol včas zistiť hrozíaci úpadok a súčasne povinnosť využiť všetky potrebné, vhodné, efektívne a primerané opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku, vrátane využitia možnosti verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo neverejnej preventívnej reštrukturalizácie podľa osobitného zákona, prípadne iného vhodného a účinného opatrenia, ktoré nevyžaduje účasť všetkých veriteľov. V každom prípade by riešenie situácie dlžníka malo vychádzať z dialógu so zainteresovanými stranami.

Osobitne sa upravuje povinnosť štatutárneho orgánu dlžníka v prípade hroziaceho úpadku konať v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a počas riešenia hroziaceho úpadku zohľadňovať spoločné záujmy všetkých zúčastnených osôb, resp. osôb, ktoré môžu byť hroziacim úpadkom dlžníka dotknuté.

§ 2

Tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je štát, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, štátny fond, obec, vyšší územný celok, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát. Tento zákon sa nevzťahuje ani na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je Národná banka Slovenska, Fond ochrany vkladov alebo Garančný fond investícií.

Komentár k § 2

Ustanovenie upravuje spôsob vylúčenia použitia tohto zákona.

Z pôsobnosti zákona je vylúčený štát ako aj štátne rozpočtové organizácie, štátne fondy, NBS, Garančný fond investícií a fond ochrany vkladov. Z pôsobnosti zákona sú vylúčené tiež všetky tie právnické prípadne aj fyzické osoby, za ktorej všetky záväzky ručí alebo inak zodpovedá štát.

Ak štát poskytne generálnu záruku za všetky záväzky určitej osoby, nie je dôvod, aby sa jej majetkové pomery riešili konkurzom prípadne reštrukturalizáciou, nakoľko veritelia tejto osoby sa môžu – **ak dlžník neplní riadne a včas** – domáhať splnenia svojich záväzkov priamo od štátu a nie je potrebné ich uspokojovať kolektívne, resp. prostredníctvom plánu.

Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku

S účinnosťou od 1. 1. 2012 sa po novele zákona č. 348/2011 Z. z. z pôsobnosti zákona vylúčia aj rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku.

Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie obce a vyššieho územného celku ako samostatné právnické osoby sú subjekty plne alebo väčšinou napojené na rozpočet zriaďovateľa.

Poznámka

Rozpočtové organizácie hospodária len s prostriedkami obce a vyššieho územného celku a ich rozpočet je súčasťou rozpočtu obce a vyššieho územného celku; príspevkové organizácie hospodária s príspevkom poskytnutým z rozpočtu zriaďovateľa, ktorý musí pokrývať viac ako 50 % ich výrobných nákladov.

Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie obce a vyššieho územného celku nie sú subjektmi vlastníckych práv, čo znamená, že nemajú vlastný majetok a spravujú len majetok vo vlastníctve obce a vyššieho územného celku. Vzhľadom na skutočnosť, že **tieto typy organizácií zabezpečujú plnenie samosprávnych, resp. verejnoprospešných funkcií samospráv** (rovnako ako štátne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zabezpečujú plnenie základných verejných funkcií štátu alebo verejnoprospešné činnosti, teda sú v obdobnom postavení), sa rozšíril okruh subjektov, u ktorých sa vylučuje použitie zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

§ 3

(1) Dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, predpokladá sa, že je v úpadku.

(2) Právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou, alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný.

(3) Predĺžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu,¹⁾ má viac ako jedného veriteľa a hodnotu jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účtovníctva alebo z hodnoty určenej znaleckým posudkom, ktorý má pred účtovníctvom prednosť a prihliadne sa aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, prípadne očakávateľné výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku pokračovať. Do sumy záväzkov sa nezapočítava suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti,^{1a)} ani suma záväzkov, ktoré by sa v konkurze uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky.

(4) Podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

K omentár k § 3

Ustanovenie sa zaoberá úpadkom, pričom zákon všeobecne definuje pojmy *platobná neschopnosť* a *predĺženie*. V prípade *platobnej neschopnosti* sa tento pojem zdefinoval v súlade s predchádzajúcou právnou úpravou. **Čiastočná úprava nastala len v presnejšom vymedzení**

počtu veriteľov, ktorý je jedným z predpokladov preto, aby sa majetkové pomery dlžníka riešili inak ako bežnou exekúciou.

Čo sa týka predĺženia, predchádzajúca právna úprava tento pojem používala, avšak bližšie tento pojem nedefinovala. Zákon zdefinoval predĺženie ako stav kedy splatné záväzky dlžníka presahujú majetok dlžníka. Aby nedochádzalo k pochybnostiam ako zistiť hodnotu záväzkov a majetku na účely posúdenia predĺženia, zákon presne vymedzil spôsob tohto zisťovania a to, čiasto ich účtovnou hodnotou. Nakoľko predĺženie a jeho účtovné vyjadrenie je možné zistiť len pri osobách, ktoré majú povinnosť viesť účtovníctvo, **zákon obmedzuje posudzovanie úpadku dlžníka vo vzťahu k jeho predĺženiu len na osoby, ktoré účtujú podľa zákona o účtovníctve.**

Dlžník v úpadku

Do úpadku sa dostáva dlžník v prípade, ak sa stal platobne neschopným alebo predĺženým. To znamená, že ide o dve formy úpadku dlžníka. Pre prípad úpadku musia byť splnené zásadne podmienky, a to existencia minimálne dvoch veriteľov, existencia pohľadávok u týchto veriteľov, pri ktorých dlžník mešká s ich úhradou **viac ako 30 dní**, a to po ich splatnosti. Zároveň je preukázané, že k úhrade pohľadávok nedošlo z dôvodu, že je dlžník platobne neschopným, čiže ich nebol schopný zaplatiť. Ide o insolventného dlžníka.

Zákon o konkurze a reštrukturalizácii predpokladá, že je dlžník v úpadku v prípade, že bol z jeho strany podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

S účinnosťou **od 1. 1. 2012 sa spresnilo znenie odseku 1**, pretože nebolo správne, nakoľko návrh na povolenie reštrukturalizácie môže dlžník alebo veriteľ podať aj v prípade hroziaceho úpadku, t. j. v čase keď dlžník ešte v úpadku nie je.

Poznámka

V praxi nebolo jednotne nahlíadané na to, či zákonodarca použitím slov „rozumie sa tým“ pri návrhu samotného dlžníka na vyhlásenie konkurzu mienil vyjadriť, že ide o vyvrátenú alebo nevyvrátenú domnienku. Novelou zákona č. 87/2015 sa tieto aplikačné problémy odstránili a predkladateľ mienil použitím slov „predpokladá sa“ vyjadriť, že ide o domnienku vyvrátenú. Predkladateľ sa domnieval, že tú okolnosť, že ide o vyvrátenú domnienku, je možné dovodiť aj v súčasnosti s poukazom na § 102 ods. 2, ktorý vyjadruje, že súd aj bez návrhu rozhodne o zrušení konkurzu, ak zistí, že tu nie sú predpoklady

na konkurz. „A similí“, pokiaľ ide o dokazovanie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie, či sú, alebo nie sú dané predpoklady na vyhlásenie konkurzu (rovnako ako zrušenie), sa uplatní vyšetrovacía zásada, nie prejednávacia zásada (a to aj v konaniach iniciovaných veriteľom). Tá okolnosť, že ide o vyvrátenú domnienku, je dôležitá aj z toho aspektu, že pri návrhu na vyhlásenie konkurzu je potrebné skúmať naliehavý právny záujem na jeho vyhlásení (keďže návrh na vyhlásenie konkurzu je v podstate návrh na určenie stavu úpadku dlžníka). Naliehavý právny záujem nie je daný, ak sa vyhlásením konkurzu sledujú iné ciele napr. vyradenie konkurenta pri verejnom obstarávaní

Ako sme už uviedli, pre konštatovanie, že je dlžník v úpadku vo forme insolvenčnej, je podmienkou splnenie vyššie uvedených podmienok.

Platobná neschopnosť

Dňa 1. 1. 2017 sa **novelou zákona č. 377/2016 Z. z. zmenilo znenie odseku 2**, čo znamená, že sa nanovo upravila definícia úpadku z dôvodu platobnej neschopnosti. Právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Tu ide o rovnakú úpravu, ak bola v predchádzajúcom znení. Naproti tomu sa upravila definícia úpadku pre fyzické osoby, ktorá reflektuje osobitosti fyzických osôb ohľadom platobnej schopnosti, keďže **lehota 30 dní, počas ktorej dlžník – fyzická osoba nie je schopný plniť peňažné záväzky je spravidla veľmi krátka** a nútila by osoby, ktoré sa prechodne ocitli v stave platobnej neschopnosti riešiť svoju situáciu spôsobom podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Príčiny prechodnej platobnej neschopnosti môžu však spočívať napr. v tom, že fyzickej osobe vypadol očakávaný príjem v dôsledku prechodného zhoršenia zdravotného stavu, či z dôvodu, že jej odberateľ mešká s úhradou významnej pohľadávky, respektive faktúry. Fyzická osoba je preto platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Nie je dôvod trvať na pluralite veriteľov, najmä s ohľadom na prepracovaný model možnosti jej oddĺženia.

Jedna pohľadávka

V súvislosti s posudzovaním platobnej neschopnosti sa považujú za jednu pohľadávku všetky pohľadávky patriace jednému veriteľovi

počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Za platobnú neschopnosť dlžníka sa považuje aj prípad, že sa nepodarilo pohľadávku dlžníka vymôcť ani exekúciou. Exekúciou sa rozumie nútený výkon rozhodnutia, ktorý nemôže vzniknúť bez rozhodnutia súdu, ktorým poverí súdneho exekútora na začatie exekúcie voči povinnému.

Za platobnú neschopnosť dlžníka sa považuje aj prípad, že **dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a).**

Poznámka

Ak sa konkurzné konanie začalo na návrh veriteľa súd do 5 dní od začatia konkurzného konania

- odošle dlžníkovi do vlastných rúk rovnopis návrhu spolu s uznesením, ktoré obsahuje najmä
 - výzvu, aby sa do 20 dní od jeho doručenia vyjadril k návrhu a osvedčil svoju platobnú schopnosť; najmä aby predložil,
 - zoznam všetkých svojich peňažných záväzkov, s ktorých plnením bol v deň začatia konkurzného konania 30 dní v omeškaní,
 - zoznam všetkých svojich bankových účtov s prehľadom zostatkov v deň začatia konkurzného konania,
 - informáciu o stave hotovosti v deň začatia konkurzného konania a v deň predloženia tejto informácie súdu,
 - zoznam pohľadávok, pri ktorých možno s odbornou starostlivosťou predpokladať, že budú uhradené najneskôr do 30 dní od začatia konkurzného konania,
 - poučenie, že inak súd vyhlási na jeho majetok konkurz,
 - poučenie o trestnoprávných následkoch neplnenia si povinnosti v konkurze,
- určí termín pojednávania, na ktoré predvolá dlžníka a o ktorom upovedomí veriteľov označených v návrhu; predvolanie, ako aj upovedomenie súd doručí zverejnením v Obchodnom vestníku; dlžníkovi predvolanie doručí aj iným spôsobom; termín pojednávania súd určí tak, aby sa konalo najneskôr do 70 dní od začatia konkurzného konania,
- vyzve dlžníka na vyjadrenie, či súhlasí, aby súd rozhodol vo veci vyhlásenia konkurzu bez pojednávania; ak tak dlžník urobí, súd zruší termín pojednávania a rozhodne bez pojednávania; rovnako postupuje aj vtedy,

ak sa má za to, že dlžník svoju platobnú schopnosť neosvedčil,

Predĺženie

Za predĺženie zákon považuje toho, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, má viac ako jedného veriteľa a hodnotu jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku.

Od 1. 1. 2021 sa spresnila definícia predĺženia spôsobom obvyklým v zahraničných právnych úpravách napr. v nemeckej právnej úprave, resp. v českej právnej úprave, to znamená ako stav, keď suma všetkých záväzkov dlžníka presiahne hodnotu jeho majetku.

Pri stanovení sumy záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účtovníctva, pričom sa prihliada aj na prípadnú ďalšiu správu majetku, prípadne na ďalšie prevádzkovanie podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku resp. prevádzkovaní podniku pokračovať.

Znamená to, že pri stanovení predĺženia sa nevychádza len zo samotnej hodnoty aktuálneho majetku dlžníka, avšak v prípade, že dlžník je objektívne schopný pokračovať v prevádzkovaní svojho podniku, t. j. **možno odôvodnene predpokladať, že dlžník bude schopný v budúcnosti dosahovať kladné hospodárske výsledky**, pri stanovení predĺženia sa prihliada aj na budúce hospodárske výsledky dosiahnuté v súvislosti s budúcou prevádzkou podniku.

V záujme umožniť podnikateľom, aby sa financovali aj z finančných prostriedkov akcionára prípadne spriaznených osôb iným spôsobom ako len do základného imania, v rámci definície predĺženia sa ustanovilo, aby do sumy záväzkov na účely stanovenia predĺženia sa nezapočítavala suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti, v zmysle Obchodného zákonníka, ani suma tzv. kvázi podriadených záväzkov.

Poznámka

Záväzok podriadenosti

Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že v prípade úpadku dlžníka alebo jeho zrušenia s likvidáciou sa pohľadávky veriteľa uspokoja až po uspokojení pohľadávok ostatných veriteľov dlžníka (záväzok podriadenosti). Zmluva, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, musí byť vyhotovená v písomnej forme. Zmluvu možno uzavrieť na určitý čas, najmenej však na tri roky, alebo na neurčitý čas. V zmluve, ktorá obsahuje záväzok

podriadenosti, nemožno dohodnúť podmienky, ktoré vedú k jej zániku pred uplynutím dohodnutého času. Zmluva, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, nemožno, ak ide o záväzok podriadenosti, meniť ani dopĺňať, odstúpiť od nej pred uplynutím lehoty na plnenie, meniť čas jej platnosti, ak bola uzavretá na určitý čas, ani meniť čas jej platnosti z určitého času na čas neurčitý. Pohľadávky veriteľa zo zmluvy, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, nemožno započítať so záväzkami dlžníka alebo záväzky dlžníka z takejto zmluvy s pohľadávkami veriteľa. Plnenie pohľadávok nemožno nijakým spôsobom zabezpečiť. K záväzku dlžníka zo zmluvy, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, nemožno pristúpiť ani ho prevziať. Záväzok podriadenosti však v celom rozsahu prechádza na postupníka pri postúpení pohľadávky, s ktorou je spojený záväzok podriadenosti; rovnako záväzok podriadenosti v celom rozsahu prechádza na nadobúdateľa pohľadávky pri inom odplatnom alebo bezodplatnom prevode alebo prechode pohľadávky, s ktorou je spojený záväzok podriadenosti.

Zmluva zaniká

- uplynutím času, na ktorý bola uzavretá; ak je však pred jeho uplynutím na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie alebo dlžník vstúpi do likvidácie, zmluva nemôže zaniknúť pred zrušením konkurzu, splnením vyrovnania alebo pred skončením likvidácie,
- uplynutím troch rokov od doručenia výpovede, ak bola uzavretá na neurčitý čas; ak je však pred uplynutím lehoty troch rokov na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie alebo dlžník vstúpi do likvidácie, zmluva nemôže zaniknúť pred zrušením konkurzu, splnením vyrovnania alebo pred skončením likvidácie,
- zrušením dlžníka bez likvidácie, ak je ním banka.

Naproti tomu však veritelia z týchto záväzkov nemajú v konkurze ani v reštrukturalizácii možnosť ovplyvňovať priebeh týchto konaní hlasovaním vo veriteľských orgánoch a v prípadnom konkurze sú uspokojovaní až ako poslední v rámci skupiny podriadených pohľadávok. **Miera uspokojenia týchto veriteľov v konkurze sa automaticky premieňa aj do miery ich uspokojenia v prípadnej reštrukturalizácii.**

Definícia predĺženia vychádza z osvedčených

zahraničných insolvenčných úprav, kde týmto spôsobom je stav predĺženia upravený napr. v Nemecku prípadne Českej republike, ale aj v anglosaských a franko-hispánskych systémoch.

Systémy sú niekedy založené na princípe, že veriteľ má právo iniciovať insolvenčné konanie, resp. dlžník je povinný iniciovať takéto konanie, ak možno odôvodnene predpokladať, že dlžník nebude schopný v budúcnosti splniť niektorý zo svojich aktuálnych záväzkov, a to aj v prípade, že v danom čase takýto záväzok ešte nie je splatný, resp. jeho splatnosť nastane až v budúcnosti.

Negatíva predchádzajúcej definície predĺženia

Predchádzajúca definícia predĺženia predstavovala len druhú formu platobnej neschopnosti, ktorá však nastávala omnoho neskôr ako samotná zákonom definovaná platobná neschopnosť. Právna úprava definovala predĺženie ako stav, keď hodnota splatných záväzkov presahovala hodnotu majetku, t. j. hodnotu majetku neporovnávala so sumou všetkých záväzkov, avšak iba so sumou splatných záväzkov.

Aké boli negatíva takejto právnej úpravy predĺženia:

- právna úprava umožňovala podnikat' aj tým podnikateľom, ktorí dlhodobo vykazovali stratu, v dôsledku ktorej hodnota ich majetku nekryla ich záväzky. Takýto stav právna úprava nielenže nesankcionuje, ale svojím spôsobom práve dovoľuje a podporuje,
- právna úprava umožňovala zbavovať sa majetku dlžníkovi, ktorý bol účtovne v predĺžení, avšak právne predĺžený nebol, t. j. takéto chovanie dlžníka nie je možné postihovať ani prostredníctvom odporovateľných právnych úkonov v rámci konkurzu, ani trestnoprávne, nakoľko dlžník, ktorý je účtovne alebo fakticky v predĺžení, nie je v predĺžení v právnom slova zmysle,
- právna úprava podporovala financovanie dlžníka zo strany akcionára, resp. spriaznených osôb, nie do equity, resp. základného imania, ale spôsobom ako bežní veritelia, v dôsledku čoho akcionári, resp. osoby spriaznené s dlžníkom neskôr v priebehu konkurzu prípadne reštrukturalizácii zásadne ovplyvňovali, resp. deformovali priebeh týchto konaní v postavení bežných veriteľov a nie v postavení akcionárov. **Zájmy týchto „spriaznených veriteľov“ sú však zásadne iné ako zá-**

kladný záujem sledovaný konkurzom, resp. reštrukturalizáciou, a to dosiahnuť pre veriteľov čo najvyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok.

Určenie platobnej neschopnosti

Podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Ide o vyhlášku č. 643/2005, ktorá nadobudla **účinnosť 1. 1. 2006**, v súlade s ktorou sa na účely určenia platobnej neschopnosti platobne neschopným rozumie ten, kto má viac ako jedného veriteľa, viac ako jeden peňažný záväzok 30 dní po lehote splatnosti a koho **peňažné záväzky 30 dní po lehote splatnosti** nie sú kryté jeho finančným majetkom, ktorým sa rozumie

- peňažné prostriedky,
- pohľadávky z účtu, vkladu alebo inej formy vkladu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, alebo v zahraničnej banke so sídlom v členskom štáte Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj s výpovednou lehotou kratšou ako tri mesiace,
- peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere, ktorých lehota splatnosti uplynie do 30 dní, ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne a včasné splnenie,
- peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere po lehote splatnosti nie viac ako 30 dní, ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne splnenie do 30 dní od uplynutia lehoty ich splatnosti,
- peňažné pohľadávky a dlhové cenné papiere, ktoré sú splatné na požiadanie (na videnie), ak možno s odbornou starostlivosťou odôvodnene predpokladať ich riadne a včasné splnenie, ak by sa o ich splatenie požiadalo nasledujúci deň.

Za finančný majetok sa nepovažujú peňažné prostriedky, pohľadávky ani cenné papiere, ktoré sú vyjadrené v mene štátu, ktorý nie je členským štátom Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj.

Na účely § 1 odseku 1 vyhlášky sa neprihliada na **peňažný záväzok 30 dní po lehote splatnosti**, o ktorom vedie dlžník s veriteľom vzájomné rokovanie o zmene jeho splatnosti alebo o inej jeho reštrukturalizácii a veriteľ má záujem rokovanie viesť, čo dlžníkovi písomne v čase rokovania potvrdil.

Peňažné záväzky 30 dní po lehote splatnosti a finančný majetok dlžníka vyjadrený v tej istej cudzej mene sa na účely odseku 1 v sume, v ktorej sa vzájomne kryjú, započítajú. Vo zvyšnej sume sa prepočítajú na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska. **Ak Európska centrálna banka ani Národná banka Slovenska referenčný výmenný kurz cudzej meny neurčuje a nevyhlasuje, prepočet na eurá sa urobí s odbornou starostlivosťou.**

Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

V § 3 ods. 2 prvej vete sa číslo „30“ nahrádza číslom „90“.

Upravuje sa definícia platobnej neschopnosti. Zaviedla sa úprava lehoty omeškania s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov dlžníka z povodných 30 dní na 90 dní po lehote splatnosti. Doterajšia lehota 30 dní sa javí ako veľmi prísna, avšak na druhej strane doteraz pre platobnú neschopnosť nemal dlžník povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Tiež je potrebné prihladiť na to, že definícia platobnej neschopnosti naprieč členskými štátmi EÚ je rozdielna. Niektoré štáty takúto lehotu ustanovenú nemajú a ponechávajú jej vymedzenie na súdnu prax, iné štáty (napr. Česká republika pracuje legislatívne s lehotou 3 mesiace). Ide prirodzene o problematiku veľmi komplexnú, keďže už samotné slovo „schopný“ si vyžaduje typicky významnú interpretáciu v súdnej praxi a v procesnej rovine rozkladanie dôkazného bremena medzi veriteľa a dlžníka.

Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

V § 3 ods. 2 sa vkladá nová tretia veta, ktorá znie: **„Predpokladá sa, že právnická osoba je platobne schopná, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno odôvodnene predpokladať, že v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku je možné pokračovať a rozdiel medzi výškou jej splatných peňažných záväzkov a peňažného majetku (ďalej len „medzera krytia“) je menej ako desatina výšky jej splatných peňažných záväzkov, alebo v dobe nie dlhšej ako 60 dní medzera krytia pod takúto hranicu klesne.“**

Upravuje sa domnienka platobnej schopnosti dlžníka – právnickej osoby vzhľadom na jej peňažný majetok a splatné peňažné záväzky. Dlžník teda môže preukázať schopnosť plniť svoje splatné peňažné záväzky tým, že preukáže dostatočnú výšku svojho peňažného majetku (v zmysle vykonávacieho predpisu ide v zásade o disponibilné peňažné prostriedky), alebo že v období 60 dní, od kedy nastal úpadok dlžníka, tento peňažný majetok získa a bude schopný uhradiť svoje splatné peňažné záväzky. Ide o tzv. medzeru krytia, ktorá vlastne predstavuje negatívnu podmienku platobnej neschopnosti. Podrobnosti o určení medzery krytia ustanovil vykonávací predpis.

! Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

V § 3 odsek 4 znie:

„(4) Dlžník, ktorý sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom úpadku, nesmie plniť splatnú peňažnú pohľadávku vo väčšom rozsahu, ako do výšky, aká by na veriteľa pripadala pri uspokojení veriteľov v prípade vyhlásenia konkurzu; to neplatí, ak

a) úpadok dlžníka nastal počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie,^{1aa)} a

b) ide o plnenie pohľadávky nevyhnutne potrebnej na zachovanie prevádzky podniku dlžníka voči nespriaznenej osobe.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 1aa znie:
„1aa) § 7 až 49 zákona č. .../2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zмене a doplnení niektorých zákonov.“

U dlžníka vzniká hierarchická štruktúra vzájomných vzťahov medzi jednotlivými veriteľmi vo vzťahu k majetkovej podstate dlžníka v okamihu jeho úpadku. To znamená, že ešte pred tým, ako bol súdom zistený vyhlásením konkurzu (konkurzná podstata). Existencia takýchto kvázi zmluvných vzťahov veriteľov zamedzuje voľnej úvahe dlžníka o uspokojovaní pohľadávok veriteľov. Koniec koncov svojími sa zamedzuje formulovaním niektorých skutkových podstát trestných činov (napr. zvýhodňovanie veriteľa).

Insolvenčná úprava by však v ohľade možnosti plnenia niektorých nárokov samotným dlžníkom mala byť precízna a mala by reflektovať existenciu pravidiel (absolútnej) priority a pravidla pari pas-

su ako dvoch pravidiel, ktoré ovládajú existenciu hierarchickej štruktúry dlžníka. Pravidlo pari passu (t. j. pomerného uspokojenia veriteľov; resp. horizontálne pravidlo) je pravidlom, ktoré sa presadzuje pri uspokojovaní nezabezpečeného dlhu. Pravidlo absolútnej priority (vertikálne pravidlo) ovláda uspokojenie veriteľov ohľadom zabezpečeného dlhu. Ak je dlžník v úpadku, je opodstatnené presadzovať, aby dlžník plnil svoj dlh tak, ako by bol úpadok dlžníka už zistený súdom a konkurz na jeho majetok vyhlásený, a to vrátane pravidiel pre uspokojenie spriazneného dlhu. Prirodzene, niektoré nároky z povahy vecí ešte neexistujú. Napríklad náklady konkurzu (t. j. pohľadávky proti podstate ako náklady na správu a speňaženie podstaty). Riziko úpadku a teda straty hodnoty majetkovej podstaty na ich uspokojenie najviac nesú nezabezpečení a nespriaznení veritelia.

Z pravidla by však mali existovať výnimky dané napr. tým, že v rámci verejnej preventívnej reštrukturalizácie (preventívne konanie) môže nastať úpadok, avšak toto konanie obsahuje na tento prípad osobitné pravidlá. Popri nich taktiež nespriaznené pohľadávky nevyhnutne potrebné na zachovanie prevádzky podniku.

Aj keď pomerné uspokojenie veriteľov (pari passu) je základným pravidlom, ktoré ovláda distribúciu hodnoty majetkovej podstaty dlžníka, nie je jediným pravidlom. Popri ňom sa presadzuje aj pravidlo absolútnej priority. Bolo preto vhodnejšie, aby sa výslovne v definícii neuvádzalo slovo pomernom. Takéto vypustenie poskytuje priestor pre adekvátny výklad aj v prípadoch, kedy sa použije pravidlo absolútnej priority.

§ 4

(1) Dlžník je povinný predchádzať úpadku. Ak dlžníkovi hrozí úpadok, je povinný prijať bez zbytočného odkladu vhodné a primerané opatrenia na jeho odvrátenie. Dlžníkovi hrozí úpadok najmä vtedy, ak je v kríze.^{1b)}

(2) Ak je dlžník povinný účtovať¹⁾ podľa osobitného predpisu,¹⁾ je povinný sústavne sledovať vývoj svojej finančnej situácie, ako aj stav svojho majetku a záväzkov tak, aby mohol včas zistiť prípadnú hrozbu úpadku a prijať opatrenia, ktoré hrozaci úpadok odvráti.

Komentár k § 4

Zákon ustanovením všeobecne upravuje povinnosť predchádzania úpadku, ktorú je povinný

dodržiavať dlžník, pričom týmto ustanovením ide len o odporúčací charakter. Povinnosťou dlžníka je prijímať opatrenia, ktoré by mali zabrániť, prípadne odvrátiť hroziace ekonomické problémy, ktoré by ho mohli dostať do insolvenčie. Všetky opatrenia musí prijímať bez zbytočného odkladu, a to už v čase jeho krízy, ktorá ho do úpadku môže doviesť.

Novelou zákona č. 87/2015 Z. z. sa od 29. 4. 2015 exemplifikatívne upravilo, že dôvodom hroziaceho úpadku dlžníka je kríza podľa predpisov obchodného práva, ktorým je zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

Poznámka

Spoločnosť je v kríze, ak je v úpadku alebo jej úpadok hrozí. Za spoločnosť v kríze sa považuje aj spoločnosť v čase od jej zrušenia do vstupu do likvidácie. Spoločnosti hrozí úpadok, ak pomer vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100.

Sledovanie finančnej situácie

V odseku 2 je presnejšie vymedzená povinnosť dlžníka účtujúceho podľa zákona č. 431/2001 Z. z. o účtovníctve – spravidla podnikateľa – starostlivo sledovať vývoj svojej finančnej situácie ako aj pohyb svojho majetku a záväzkov tak, aby **mohol včas prijať opatrenia, či už na predídenie úpadku**, navrhnutia neformálnej reštrukturalizácie alebo včasného podania návrhu na formálnu reštrukturalizáciu – a ak nie sú dané možnosti ani na jedno z týchto riešení – aby mohol riadne a včas podať návrh na vyhlásenie konkurzu tak, ako mu to ukladá zákon.

Najúčinnjším spôsobom riešenia úpadku tak, aby podnik dlžníka zostal zachovaný, aby akcionári dlžníka neprišli o svoje vklady do imania dlžníka a aby veritelia boli uspokojení v čo najvyššej miere spravidla úplne, je neformálna reštrukturalizácia. Ide o riešenie, ktoré nestresuje podnik formálnym postupom ani negatívnou publicitou, ale naopak v prípade úspešnej neformálnej reštrukturalizácie prezentuje podnik ako podnik, ktorému veritelia dôverujú. Nakoľko neformálna reštrukturalizácia je neformálny spôsob riešenia problémov podniku, zákon ako taký nemôže upravovať neformálnu reštrukturalizáciu. Nakoľko však ide o najúčinnjší a najvhodnejší spôsob riešenia úpadku, resp. hroziaceho úpadku, zákon aspoň vo všeobecnosti tento spôsob riešenia úpadku, resp. hroziaceho úpadku, označuje.

Ako sme už uviedli, týmto ustanovením je **dlž-**

níkovi daná povinnosť predchádzania úpadku, pričom však zákon neupravuje žiadnu formu sankcii za nesplnenie tejto povinnosti.

Ak ide však o úmysel zo strany dlžníka, aby sa do úpadku dostal, v súlade so zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný poriadok ide o trestný čin.

Poznámka

Podvodný úpadok

Kto v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech spôsobí úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, tým, že majetok tejto právnickej osoby čo aj len sčasti použije na založenie inej právnickej osoby alebo na získanie jej majetkovej účasti v inej právnickej osobe, alebo kto tak koná v úmysle spôsobiť úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky. Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha tento čin a spôsobí ním väčšiu škodu alebo ním získa pre seba alebo pre iného väčší prospech. Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha tento čin a spôsobí ním značnú škodu alebo ním získa pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo závažnejším spôsobom konania. Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha tento čin a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu, alebo a spôsobí ním inému úpadok.

Zavinený úpadok

Kto spôsobí úpadok právnickej osoby a vo väčšom rozsahu zmarí uspokojenie jej veriteľa tým, že bez zodpovedajúceho finančného krytia investuje do stratového obchodu, prijme alebo poskytnie z hľadiska majetkových možností právnickej osoby nevýhodný úver, na škodu veriteľa právnickej osoby zničí, poškodí, daruje, zatají alebo inak odstráni čo aj len sčasti majetok tejto právnickej osoby, väčšiu časť príjmu z podnikania právnickej osoby použije na vlastnú osobnú spotrebu, alebo príjem z podnikania právnickej osoby vloží čo aj len sčasti do lotérií, hier alebo stavok, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky. Rovnako sa potrestá, kto koná týmto spôsobom, a úpadok právnickej osoby bol odvrátený len poskytnutím príspevku alebo iným opatrením orgánov štátu, územnej samosprávy alebo verejnoprávnej inštitúcie, ku ktorým ne-

boli tieto orgány povinné. Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha tento čin a spôsobí ním značnú škodu. Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha tento čin a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo spôsobí ním inému úpadok.

! Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

§ 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4

Hroziaci úpadok

(1) **Dlžník je v hroziacom úpadku, najmä ak mu hrozí platobná neschopnosť.**

(2) **Dlžníkovi hrozí platobná neschopnosť, ak s prihliadnutím na všetky okolnosti možno dôvodne predpokladať, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť.**

(3) **Dlžník je povinný predchádzať úpadku. Ak dlžníkovi hrozí úpadok, je povinný prijať bez zbytočného odkladu vhodné a primerané opatrenia na jeho odvrátenie. Ak dlžníkovi hrozí platobná neschopnosť, môže riešiť hroziaci úpadok najmä preventívnym konaním podľa osobitného predpisu.^{1b)}“**

Poznámka pod čiarou k odkazu 1b znie:

„1b) Zákon č. .../2022 Z. z.“

Došlo k spresneniu textu, nakoľko dlžník, ktorému hrozí úpadok, nie je povinný využiť na riešenie svojho stavu len preventívne konanie podľa zákona o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ale môže využiť akékoľvek iné účinné a efektívne nástroje, ktoré má k dispozícii. Riešenie hroziaceho úpadku prostredníctvom preventívneho konania je možnosťou, ktorú má dlžník k dispozícii, avšak musí splňať podmienky ustanovené zákonom o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre vstup do tohto osobitného preventívneho konania.

Jedna z náročných úloh pre právnu teóriu je zadefinovanie hroziaceho úpadku. Náročnosť spočíva najmä v tom, že väčšina čiastkových predpokladov spočíva v ekonomických základoch, pričom niektoré z nich nemusia byť viditeľ-

né ani tretími osobami a dokonca ani samotným podnikateľom. V právnej praxi sa ustálilo niekoľko modelov predikovania úpadku, pričom najznámejší z nich je zrejme „Altmanovo Z-score“. Poňatie niektorého z týchto modelov do právnej úpravy pevne však nie je adekvátne, keďže aj keď predikujú hroziaci úpadok s vysokou pravdepodobnosťou, nie sú použiteľné všeobecne t. j. pre všetky typy hospodárskej činnosti. Pojem hroziaceho úpadku teda nie je definovaný exaktne. Právna úprava sa upína k vymedzeniu hroziaceho úpadku z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti. Tým sa rozumie stav, kedy dlžníkovi s prihliadnutím na všetky okolnosti hrozí, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť. Ak dlžníkovi hrozí platobná neschopnosť, je oprávnený využiť na riešenie svojej situácie preventívne konanie upravené osobitným zákonom alebo využiť aj iné opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku za súčasného splnenia všeobecných povinností, ktoré mu zákon v súvislosti s hroziacim úpadkom ukladá. Je potrebné uviesť, že zákon síce nadväzuje hroziacu platobnú neschopnosť na obdobie 12 kalendárnych mesiacov, čo však nevylučuje proaktívne konanie dlžníka aj pred týmto obdobím tak, aby svoju situáciu mohol riešiť včas za použitia dostupných nástrojov. V zásade sa predpokladá aktívna spolupráca medzi dlžníkom a veriteľmi na účely vyriešenia situácie, ktorá môže viesť či už k hroziacemu úpadku dlžníka alebo priamo k úpadku dlžníka.

! Upozornenie

• Účinnosť 17. júla 2022

Za § 4 sa vkladá § 4a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 4a

Povinnosti súvisiace s hroziacim úpadkom dlžníka

(1) **Dlžník je povinný sústavne sledovať svoju finančnú situáciu, ako aj stav svojho majetku a záväzkov tak, aby sa mohol včas dozvedieť o hroziacom úpadku a bez zbytočného odkladu prijať vhodné a primerané opatrenia na jeho odvrátenie; je tiež povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo ohroziť životaschopnosť podniku dlžníka.**

(2) **Ak je dlžník vedený v zozname dlžníkov podľa osobitných predpisov,^{1c)} ide o okolnosť, ktorá signalizuje, že dlžníkovi môže hroziť úpadok a dlž-**

ník je povinný posúdiť, či mu úpadok hrozí.

(3) Ak štatutárny orgán dlžníka nemá dostatok odborných vedomostí alebo skúseností, je povinný vyhľadať pomoc odborníka na posúdenie, či dlžníkovi hrozí úpadok a aké opatrenia je potrebné uskutočniť na prekonanie hroziaceho úpadku.

(4) Štatutárny orgán dlžníka, ktorý sa dozvedel alebo s prihladením na všetky okolnosti mohol dozvedieť, že dlžníkovi hrozí úpadok, je povinný v súlade s požiadavkami potrebnej starostlivosti urobiť všetko, čo by v obdobnej situácii urobila iná rozumne starostlivá osoba v obdobnom postavení na jeho prekonanie.

(5) Počas hroziaceho úpadku je štatutárny orgán dlžníka povinný zohľadňovať spoločné záujmy veriteľov, vrátane zamestnancov a ich zástupcov, spoločníkov a iných osôb, ktoré môžu byť hroziacim úpadkom dlžníka dotknuté.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 1c znie:
„1c) § 171 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

§ 25a zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 52 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“

Na zefektívnenie rámcov preventívnych pravidiel pri hroziacom úpadku sú potrebné cielenejšie pravidlá týkajúce sa povinností štatutárnych orgánov dlžníka vo vzťahu k hrozbe úpadku a jeho platobnej neschopnosti.

Okrem povinností štatutárnych orgánov v zmysle Obchodného zákonníka, vrátane konania s odbornou starostlivosťou, sa zdôrazňujú aj ďalšie povinnosti späté s nielen s hroziacim úpadkom tak, aby ich plnenie prispelo k včasnému riešeniu situácie dlžníka spojenej s jeho hroziacim úpadkom, resp. k zisteniu, že dlžníkovi hroziaci úpadok hrozí.

Jednou zo skutočností signalizujúcich hroziaci úpadok dlžníka je evidovanie dlžníka v zozname dlžníkov zdravotnej poisťovne alebo v zozname fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým Sociálna poisťovňa eviduje pohľadávky, prípadne v zozname daňových dlžníkov. V prípade zistenia existencie takejto evidencie dlžníka je dlžník povinný posúdiť, či mu úpadok hrozí. Existencia iných skutočností, v dôsledku ktorých môže hrozíť dlžníkovi úpadok je samozrejme na posúdenie samotného dlžníka v rámci plnenia jeho povinnosti sústavne sledovať svoju finančnú situáciu a povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Dlžník je povinný posudzovať, či mu úpadok hrozí, pričom ak nemá dostatok odborných vedomostí alebo skúseností na toto posúdenie, vrátane posúdenia prijatia vhodných opatrení na odstránenie hroziaceho úpadku, je štatutárny orgán dlžníka povinný vyhľadať pomoc odborníka. V tomto prípade sa odborníkom rozumie akákoľvek iná osoba, ktorá má dostatočné odborné vedomosti alebo skúsenosti na to, aby bola spôsobilá posúdiť, či dlžníkovi úpadok hrozí.

Explicitne sa upravuje povinnosť dlžníka sústavne sledovať svoju finančnú situáciu tak, aby mohol včas zistiť hroziaci úpadok a súčasne povinnosť využiť všetky potrebné, vhodné, efektívne a primerané opatrenia na odvrátenie hroziaceho úpadku, vrátane využitia možnosti verejnej preventívnej reštrukturalizácie alebo neverejnej preventívnej reštrukturalizácie podľa osobitného zákona, prípadne iného vhodného a účinného opatrenia, ktoré nevyžaduje účasť všetkých veriteľov. V každom prípade by riešenie situácie dlžníka malo vychádzať z dialógu so zainteresovanými stranami.

Osobitne sa upravuje povinnosť štatutárneho orgánu dlžníka v prípade hroziaceho úpadku konať v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a počas riešenia hroziaceho úpadku zohľadňovať spoločné záujmy všetkých zúčastnených osôb, resp. osôb, ktoré môžu byť hroziacim úpadkom dlžníka dotknuté.

Zjednotila sa terminológia všeobecných povinností súvisiacich s úpadkom tak, aby povinnosť konať bola viazaná na okamih, kedy sa dlžník „dozvedel alebo mohol dozvedieť“ o skutočnosti, ktorá predpokladá jeho aktívne konanie.

§ 5

Ak sa úpadok dlžníka rieši spôsobom ustanoveným týmto zákonom, súd, správca a veriteľský výbor postupujú pri riešení úpadku dlž-

nika tak, aby dosiahli pre veriteľov čo najvyššiu mieru uspokojenia ich pohľadávok; dlžník je pritom povinný poskytovať bez zbytočného odkladu všetku súčinnosť, ktorú možno od neho spravodlivo požadovať.

Komentár k § 5

Týmto ustanovením sa všeobecne deklaruje povinnosť súdu, správcu, veriteľských orgánov postupovať pri riešení úpadku dlžníka tak, aby dosiahli pre veriteľov čo najvyššiu mieru ich uspokojenia. Ide o jeden zo základných cieľov riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku dlžníka prostredníctvom súdneho konania.

Zároveň je všeobecne upravená povinnosť dlžníka poskytovať pri riešení svojho úpadku všetku súčinnosť, ktorú možno od neho spravodlivo požadovať. **Od úpadcu nemožno žiadať takú súčinnosť, ktorú od neho nie je možné spravodlivo žiadať.**

§ 6

Veritelia s rovnakými právami majú pri riešení úpadku dlžníka rovnaké postavenie; zvýhodňovanie niektorých veriteľov je neprípustné.

Komentár k § 6

Ustanovením je vyslovená zásada rovnosti jednotlivých veriteľov, čiže veriteľov s rovnakými právami pri riešení úpadku dlžníka. Zákon za žiadnych okolností nepripúšťa zvýhodňovanie niektorého z veriteľov dlžníka v úpadku.

Skupiny veriteľov Konkurz

- veriteľ pohľadávok proti podstate,
- zabezpečený veriteľ,
- nezabezpečený veriteľ,
- veriteľ podmienených pohľadávok,
- veriteľov podriadených pohľadávok, resp. tých, ktoré sa v rozvrhu uspokojujú ako podriadené pohľadávky.

Reštrukturalizácia

- veriteľ prednostných pohľadávok,
- veriteľ zabezpečených pohľadávok,
- veriteľ nezabezpečených pohľadávok,
- veriteľ podriadených pohľadávok, čiže tých, ktoré by sa v prípade konkurzu uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky.

Vymedzenie niektorých pojmov

§ 7

Konanie s odbornou starostlivosťou

Konaním s odbornou starostlivosťou sa na účely tohto zákona rozumie konanie so starostlivosťou primeranou funkcií alebo postaveniu konajúcej osoby po zohľadnení všetkých dostupných informácií, ktoré sa týkajú alebo môžu mať vplyv na jej konanie.

Komentár k § 7

V ustanoveniach § 7 až § 10a zákon definuje niektoré základné pojmy súvisiace s konkurzom a reštrukturalizáciou.

Týmto ustanovením je zadaný pojem odborná starostlivosť, nakoľko je zákonom tento pojem používaný často. Cieľom vymedzenia tohto pojmu bolo ponúknuť základné pravidlo ako tento pojem v spojení s jednotlivými ustanoveniami zákona vykladať.

Pod konaním s odbornou starostlivosťou rozumieme určitú povinnosť, ktorá sa vyžaduje od veriteľa, od dlžníka, od jeho štatutárneho orgánu, zákonného zástupcu a tiež od správcu a likvidátora. V prípade porušenia uvedenej povinnosti môžu byť stanovené určité sankcie. Ich povinnosťou je vždy vyvinúť primerané úsilie pri postupe v rámci konkurzu a reštrukturalizácie, kedy ide o zložitý postup usporiadania majetkových pomerov dlžníka, ktorý **musí byť realizovaný s najvyššou mierou odbornosti**, za účelom, aby veritelia dosiahli najlepšie možné uspokojenie svojich pohľadávok v čo najkratšom čase.

Poznámka

Napríklad dlžník v predĺžení je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu do 30 dní, od kedy sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom predĺžení. Túto povinnosť v mene dlžníka má rovnako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu dlžníka, likvidátor dlžníka a zákonný zástupca dlžníka.

Ak súd konkurzné konanie začaté na základe návrhu veriteľa na vyhlásenie konkurzu zastaví z dôvodu osvedčenia platobnej schopnosti dlžníka, veriteľ zodpovedá dlžníkovi, ako aj iným osobám, za škodu, ktorá im v súvislosti s účinkami začatia konkurzného konania

vznikla, ibaže preukáže, že pri podávaní návrhu na vyhlásenie konkurzu postupoval s odbornou starostlivosťou. Táto zodpovednosť sa rovnako vzťahuje aj na štatutárny orgán alebo člena štatutárneho orgánu, ktorý rozhodol v mene veriteľa o podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu.

§ 8

Zabezpečovacie právo

Zabezpečovacím právom sa na účely tohto zákona rozumie záložné právo, zadržné právo, zabezpečovací prevod práva a zabezpečovací prevod pohľadávky vrátane iných práv, ktoré majú podobný obsah a účinky. Pohľadávka zabezpečená zabezpečovacím právom sa na účely tohto zákona považuje do výšky jej zabezpečenia za zabezpečenú pohľadávku.

Komentár k § 8

Ustanovením je vymedzený pojem zabezpečovacie právo. I keď ide o pojem bežný, aby v budúcnosti nedochádzalo k zamieňaniu tohto pojmu napr. s ručením, presne sa určuje, ktoré zabezpečovacie prostriedky sa zabezpečovacím právom rozumejú. Rovnako sa vymedzuje pojem zabezpečená pohľadávka z rovnakého dôvodu, t. j. aby napr. nedošlo k stotožneniu pohľadávky zabezpečenej ručením a pohľadávky zabezpečenej záložným právom.

Zabezpečovacie právo

- záložné právo,
- zadržné právo,
- zabezpečovací prevod práva,
- zabezpečovací prevod pohľadávky vrátane iných práv, ktoré majú podobný obsah a účinky.

Zabezpečená pohľadávka

Ide o pohľadávky zabezpečené vyššie uvedenými právami.

Zabezpečený veriteľ

Ide o samostatné postavenie v rámci konkurzného alebo reštrukturalizačného konania. Ide o veriteľa úpadcu, ktorému patrí zabezpečená pohľadávka. Ide o pohľadávku zabezpečenú uvedenými zabezpečovacím právom.

Musia byť splnené tri zásadné podmienky súčasne, a to že veriteľovi patrí pohľadávka voči

úpadcovi zabezpečená zabezpečovacím právom, veriteľ si túto pohľadávku riadne a včas prihlásiť a v rámci prihlášky si uplatnil svoje zabezpečovacie právo.

Zákon upravuje aj postup zániku zabezpečovacieho práva.

§ 9

Spriaznená osoba

(1) Spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie

- a) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec,²⁾ prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby,
- b) fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť,
- c) štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby uvedenej v písmene b),
- d) blízka osoba³⁾ fyzickej osoby uvedenej v písmenách a) až c),
- e) iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až d) kvalifikovanú účasť.

(2) Spriaznenou osobou fyzickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie blízka osoba fyzickej osoby, ako aj právnická osoba, v ktorej má fyzická osoba alebo blízka osoba fyzickej osoby kvalifikovanú účasť.

(3) Kvalifikovanou účasťou sa na účely tohto zákona rozumie priamy alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 5 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu; nepriamym podielom sa na účely tohto zákona rozumie podiel držaný sprostredkovane prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť.

(4) Ak je dlžníkom osoba zapísaná v registri partnerov verejného sektora alebo osoba, ktorá bola v tomto registri zapísaná v posledných piatich rokoch pred vyhlásením konkurzu alebo povolením reštrukturalizácie, predpokladá sa, že veriteľ, ktorý nie je subjektom verejnej správy, bankou, inštitúciou elektronických peňazí, poisťovňou, zaisťovňou, zdravotnou poisťovňou, správkovskou spoločnosťou, obchodníkom s cennými papiermi, burzou cenných papierov

■ Zákon č. 7/2005 Z. z.

alebo centrálnym depozitárom cenných papierov a ktorý si prihlasuje pohľadávky v celkovej sume nad 1 000 000 eur, je osobou spriaznenou s dlžníkom, a to až do času, kým správcovi neosvedčí svoj zápis do registra partnerov verejného sektora.

Komentár k § 9

Ustanovením je zadefinovaný pojem spriaznená osoba. Význam definovania tohto pojmu je v tom, aby pri posudzovaní určitých úkonov bolo možné rozlišovať úkony urobené s osobami, ktoré nemajú žiaden vzťah k veci, a osobami, pri ktorých z dôvodu definovaných väzieb, možno predpokladať – a teda i prezumovať – zainteresovanosť vo vzťahu k posudzovanej veci.

Ustanovenie špecifikuje spriaznenú osobu na účely konkurzného a reštrukturalizačného konania v dôsledku osobného alebo majetkového prepojenia.

Cieľom ustanovenia sú predovšetkým transparentné vzťahy v rámci konkurzného a reštrukturalizačného konania a zamedzenie špekulatívnym jednaniam v rámci týchto konaní. Povinnosťou dlžníka je uviesť všetky spriaznené osoby v rámci konania.

Spriaznená osoba PO

- štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu,
- vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby,

Poznámka

Vedúci zamestnanci zamestnávateľa sú zamestnanci, ktorí sú na jednotlivých stupňoch riadenia zamestnávateľa oprávnení určovať a ukladať podriadeným zamestnancom zamestnávateľa pracovné úlohy, organizovať, riadiť a kontrolovať ich prácu a dávať im na ten účel záväzné pokyny. Ak osobitný predpis ustanovuje voľbu alebo vymenovanie ako predpoklad vykonávania funkcie štatutárneho orgánu alebo vnútorný predpis zamestnávateľa ustanovuje voľbu alebo vymenovanie ako požiadavku vykonávania funkcie vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu, pracovný pomer s týmto zamestnancom sa zakladá písomnou pracovnou zmluvou až po jeho zvolení alebo vymenovaní.

- fyzická osoba alebo iná právnická osoba, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť,
- štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej osoby, ktorá má v právnickej osobe kvalifikovanú účasť,
- blízka osoba fyzickej osoby vyššie uvedenej,

Poznámka

Blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby seba nazvávajom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

- iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z vyššie uvedených osôb kvalifikovanú účasť.

Spriaznená osoba FO

- blízka osoba fyzickej osoby,
- právnická osoba, v ktorej má fyzická osoba alebo blízka osoba fyzickej osoby kvalifikovanú účasť.

S účinnosťou od 1. 1. 2012 sa novelou zákona č. 348/2011 Z. z. ustanovenie doplnilo tak, aby za spriaznenú osobu fyzickej osoby bola považovaná aj právnická osoba, v ktorej má blízka osoba fyzickej osoby kvalifikovanú účasť. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy pod spriaznenú osobu fyzickej osoby nepatřila napr. právnická osoba s účasťou manžela (manželky) dlžníka.

Vzťahy medzi osobami v rámci konania musia byť korektné a znalosť týchto vzťahov má viacero významov:

- nemôže dochádzať k ovplyvňovaniu priebehu konania,
- zákaz lepšieho uspokojovania pohľadávok, ak ide o spriaznené osoby,
- odňatie hlasovacích práv v prípade spriaznených osôb,
- obmedzenie úkonov v prospech osôb spriaznených s dlžníkom, veriteľom, správcom,
- zahrnutie čo najväčšieho majetku do konkurzu stanovením dlhších lehôt odporovateľnosti právnych úkonov, ktoré dlžník vykonal v prospech spriaznených osôb alebo so spriaznenými osobami,
- zabezpečenie nestrannosti a nezávislosti správcu pri výkone jeho funkcie v rámci ko-

naná.

Ak by bol správca osobou spriaznenou s účastníkmi konania, alebo osobou spriaznenou s osobami spriaznenými s dlžníkom, ide o predpoklad na jeho vylúčenie z výkonu funkcie.

Kvalifikovaná účasť

Môže ísť buď o priamy alebo nepriamy podiel, ktorý predstavuje aspoň 5 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu.

Pod nepriamym podielom rozumieme podiel držaný sprostredkované prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť.

Rozšírenie definície spriaznenej osoby

Novelou zákona č. 315/2016 Z. z. od 1. 2. 2017 malo doplnenie zákona o konkurze a reštrukturalizácii za cieľ využiť systém odkrývania konečných užívateľov výhod aj v rámci konkurzu a reštrukturalizácie. Na tento účel sa rozšírilo definičné vymedzenie spriaznenej osoby, ktorou je aj ten veriteľ, ktorý si prihlasuje pohľadávku vo výške nad 1 milión eur voči dlžníkovi, ktorý je partnerom verejného sektora alebo ním bol v posledných piatich rokoch pred vyhlásením konkurzu alebo povolením reštrukturalizácie. Právna úprava sa nevzťahuje na orgány verejnej správy podľa rozpočtových predpisov. To znamená, že ak je dlžníkom osoba zapísaná v registri partnerov verejného sektora alebo osoba, ktorá bola v tomto registri zapísaná v posledných piatich rokoch pred vyhlásením konkurzu alebo povolením reštrukturalizácie, predpokladá sa, že veriteľ, ktorý nie je subjektom verejnej správy, bankou, inštitúciou elektronických peňazí, poisťovňou, zaistovňou, zdravotnou poisťovňou, správcovskou spoločnosťou, obchodníkom s cennými papiermi, burzou cenných papierov alebo centrálnym depozitárom cenných papierov, a ktorý si prihlasuje pohľadávku v celkovej sume nad 1 000 000 eur, je osobou spriaznenou s dlžníkom, a to až do času, kým správcovi neosvedčí svoj zápis do registra partnerov verejného sektora.

Za účelom presnejšieho vymedzenia veriteľov, na ktorých by sa nevzťahuje domnienka spriaznenosti pri neosvedčení zápisu do registra partnerov verejného sektora, sa doplnilo ustanovenie s účinnosťou od 1. 1. 2019 po

novela zákona č. 373/2018 Z. z. Ide o subjekty, ktoré sú regulované osobitnými predpismi a ktoré v zmysle § 67i Obchodného zákonníka nemôžu byť spoločnosťou v kríze.

Poznámka

Spoločnosťou v kríze podľa Obchodného zákonníka môže byť len spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť, jednoduchá spoločnosť na akcie a komanditná spoločnosť, ktorej komplementárom nie je žiadna fyzická osoba. Banka, inštitúcia elektronických peňazí, poisťovňa, zaistovňa, zdravotná poisťovňa, správcovská spoločnosť, obchodník s cennými papiermi, burza cenných papierov, centrálny depozitár cenných papierov, subjekt kolektívneho investovania, prevádzkovateľ platobného systému, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, platobná inštitúcia a veriteľ s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu nemôže byť spoločnosťou v kríze podľa tohto zákona.

§ 10

Bežné právne úkony

(1) Bežné právne úkony podnikateľa alebo osoby vykonávajúcej inú činnosť ako podnikanie na účely tohto zákona sú právne úkony, ktoré sú nevyhnutne potrebné na zabezpečenie riadneho výkonu tých činností, ktoré sú predmetom ich podnikania alebo inej činnosti.

(2) Bežné právne úkony fyzickej osoby na účely tohto zákona sú tiež tie právne úkony, ktoré sú nevyhnutne potrebné na zabezpečenie jej životných potrieb, ako aj životných potrieb tých, voči ktorým má fyzická osoba živivotvornú povinnosť.

(3) Za bežný právny úkon na účely tohto zákona sa nepovažuje

- a) založenie obchodnej spoločnosti, družstva alebo inej právnickej osoby,
- b) nadobudnutie účasti alebo prevod účasti na obchodnej spoločnosti, družstve alebo inej právnickej osobe,
- c) prevod nehnuteľnosti alebo prenájom nehnuteľnosti alebo iného majetku, ktorého hodnota predstavuje významný podiel na celkovej hodnote majetku dlžníka, prípadne ich zataženie vecným bremenom,
- d) uzatvorenie zmluvy o úvere, o pôžičke alebo o inom dočasnom poskytnutí alebo prijatí peňažných prostriedkov,

■ Zákon č. 7/2005 Z. z.

- e) zabezpečenie cudzieho záväzku, prevzatie cudzieho záväzku, pristúpenie k cudziemu záväzku alebo poskytnutie sľubu odškodnenia za škodu spôsobenú treťou osobou,
- f) urobenie právneho úkonu bez primeraného protiplnenia alebo zvýhodňujúceho právneho úkonu,
- g) urobenie iného právneho úkonu ukracujúceho záujmy veriteľov na uspokojení ich pohľadávok.

Komentár k § 10

*Ustanovenie definuje bežné právne úkony. Nakoľko prvé účinky spojené s reštrukturalizáciou ako aj konkurzom sú spojené už so začatím konania a jedným z týchto účinkov je povinnosť dlžníka obmedziť výkon činnosti len na bežné právne úkony, zákon ma za cieľ ponúknuť základné posudzovanie tohto pojmu. **Cieľom tohto ustanovenia je zvýšená ochrana veriteľov proti právnym úkonom dlžníka, v rámci ktorých by mohlo dochádzať k strate jeho majetku,** z čoho vyplýva, že by nedochádzalo k takému uspokojeniu veriteľov v konkurznom alebo reštrukturalizačnom konaní, ako by mohlo dôjsť v opačnom prípade. Cieľom je predovšetkým zamedzenie straty hodnoty majetku dlžníka. Ustanovením je upravené pozitívne aj negatívne vymedzenie bežných právnych úkonov.*

V prvých dvoch odsekoch sa tieto pojmy definujú všeobecne.

Bežné právne úkony

U podnikateľa alebo osoby vykonávajúcej inú činnosť ako podnikanie ide o celý súbor právnych úkonov, ktoré sú nevyhnutne potrebné na zabezpečenie riadneho výkonu tých činností, ktoré sú predmetom ich podnikania alebo inej činnosti, čiže ide o úkony, ktoré dlžník vykonáva pre zabezpečenie svojich potrieb, pričom sa bezprostredne týkajú riadneho výkonu činnosti a zároveň musia byť pre tento riadny výkon činnosti nevyhnutne potrebné.

U fyzickej osoby ide o úkony, ktoré sú zároveň nevyhnutne potrebné na zabezpečenie jej životných potrieb, ako aj životných potrieb tých, voči ktorým má fyzická osoba vyživovaciu povinnosť.

Negatívne vymedzenie čo sa za bežný právny úkon nepovažuje

V znení odseku 3 sa negatívne vymedzuje čo

sa za bežný právny úkon nepovažuje – ide však len o vymedzenie príkladné a teda nie úplné:

- založenie obchodnej spoločnosti, družstva alebo inej právnickej osoby,
- nadobudnutie účasti alebo prevod účasti na obchodnej spoločnosti, družstve alebo inej právnickej osobe,
- prevod nehnuteľnosti alebo prenájom nehnuteľnosti alebo iného majetku, ktorého hodnota predstavuje významný podiel na celkovej hodnote majetku dlžníka, prípadne ich zaťaženie vecným bremenom,
- uzatvorenie zmluvy o úvere, o pôžičke alebo o inom dočasnom poskytnutí alebo prijatí peňažných prostriedkov,
- zabezpečenie cudzieho záväzku, prevzatie cudzieho záväzku, pristúpenie k cudziemu záväzku alebo poskytnutie sľubu odškodnenia za škodu spôsobenú treťou osobou,
- urobenie právneho úkonu bez primeraného protiplnenia alebo zvýhodňujúceho právneho úkonu,
- urobenie iného právneho úkonu ukracujúceho záujmy veriteľov na uspokojení ich pohľadávok.

§ 10a

Register úpadcov

(1) Register úpadcov je informačný systém verejnej správy^{3a)} sprístupnený na webovom sídle ministerstva, ktorého správcom a prevádzkovateľom je ministerstvo.

(2) V registri úpadcov sa zverejňujú

- a) údaje o konaniach podľa tohto zákona v rozsahu
 1. označenie súdu,
 2. spisová značka konania,
 3. meno a priezvisko sudcu konajúceho vo veci,
 4. označenie navrhovateľa a dlžníka, ak ide o
 - 4.1 fyzickú osobu, meno, priezvisko, dátum narodenia a bydlisko,
 - 4.2 fyzickú osobu podnikateľa, obchodné meno, meno a priezvisko, ak sa líši od obchodného mena, identifikačné číslo alebo iný identifikačný údaj a miesto podnikania,
 - 4.3 právnickú osobu, obchodné meno, identifikačné číslo alebo iný identifikačný údaj a sídlo,
 5. označenie ustanoveného správcu ale-

- bo povereného správcu,
6. adresa kancelárie ustanoveného správcu alebo adresa kancelárie povereného správcu,
7. dátum začatia konkurzného konania, dátum začatia reštrukturalizačného konania alebo dátum poskytnutia ochrany pred veriteľmi,
8. dátum vyhlásenia konkurzu, dátum povolenia reštrukturalizácie alebo dátum určenia splátkového kalendára,
9. dátum zrušenia konkurzu alebo dátum skončenia reštrukturalizácie,
10. informácia o tom, či ide o malý konkurz,
11. údaje o uplatnených pohľadávkach v rozsahu obsahových náležitostí zoznamu pohľadávok,
12. údaje o uplatnených pohľadávkach proti podstate v rozsahu obsahových náležitostí evidencie pohľadávok proti podstate,
13. informácia o zostavení návrhu splátkového kalendára správcom,
14. údaje o majetku dlžníka v rozsahu obsahových náležitostí súpisu majetku podstat,
15. údaje o schôdzi veriteľov a údaje o zasadnutí veriteľského výboru pri konkurze podľa druhej časti tohto zákona v rozsahu miesta, čas a predmet rokovania schôdze veriteľov, meno a priezvisko veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, alebo obchodné meno veriteľa, ak ide o právnickú osobu, informácia o tom, či veriteľ je členom veriteľského výboru, informácia o rozsahu hlasovacích práv veriteľa a zápisnica zo zasadnutia veriteľského výboru,
16. údaje o schôdzi veriteľov pri konkurze podľa štvrtej časti tohto zákona v rozsahu miesto, čas a predmet rokovania schôdze veriteľov,
17. rozvrh výťažku,
18. dátum rozhodnutia o oddžení, ak bol vyhlásený konkurz alebo určený splátkový kalendár podľa štvrtej časti tohto zákona,
19. informácia o zavedení dozornej správy,
20. informácie o lehotách pre účastníkov konania na vykonanie úkonov v konaniach podľa tohto zákona,
21. informácia o tom, či ide o hlavné insol-

venčné konanie, vedľajšie insolvenčné konanie alebo o územné insolvenčné konanie podľa osobitného predpisu,^{3b)}

22. informácia o možnosti podať opravný prostriedok podľa osobitného predpisu,^{3c)}
 23. miera uspokojenia zabezpečených veriteľov a nezabezpečených veriteľov v konaniach vedených podľa druhej a tretej časti tohto zákona,
 24. miera uspokojenia veriteľov v konaniach vedených podľa štvrtej časti tohto zákona,
 - b) zoznam úpadcov v konkurze a zoznam dlžníkov v reštrukturalizačnom konaní v rozsahu údajov podľa písmena a) štvrtého bodu,
 - c) zoznam dlžníkov v konaniach vedených podľa štvrtej časti tohto zákona v rozsahu údajov podľa písmena a) štvrtého bodu,
 - d) ďalšie informácie o konaniach podľa tohto zákona zverejnené v Obchodnom vestníku,
 - e) informácie o službách obstarávaných správcom.
- (3) Údaje zverejnené v registri úpadcov majú štruktúrovanú podobu, ktorá umožňuje ich vyhľadávanie a automatizované spracovanie.
- (4) Ministerstvo zverejňuje na svojom webovom sídle štatistické údaje o konaniach podľa tohto zákona, a to najmä údaje o priemernej dĺžke týchto konaní, priemernej miere uspokojenia veriteľov a priemerných nákladoch týchto konaní.

Komentár k § 10a

Novelou zákona č. 390/2015 Z. z. sa od 1. 7. 2016 za účelom zvýšenia transparentnosti a informovania verejnosti zaviedol informačný systém „Register úpadcov“, kde je širokej verejnosti sprístupnený

- *taxatívny výpočet informácií o konkurzných konaniach a reštrukturalizačných konaniach,*
- *výpočet informácií o osobách, ktoré sú v úpadku a iných dôležitých informáciách potrebných pre podporu a ochranu podnikateľského prostredia.*

V nadväznosti na novelu zákona o e-Governmente sa tiež ustanovila možnosť využiť elektronickú komunikáciu so správcom a používanie dátových schránok správcami (týka sa najmä podávania prihlášok).